

magisterbladet

Sune Auken, lektor:

“Forskellen er, at universiteterne før blev ledet af amatører. I dag bliver de ledet af almægtige, højtbetalte amatører”.

Helge Sander, forskningsminister:

“Fri forskning er vigtig. Det betyder eksempelvis, at vi i dag kan se en god fodboldkamp fra Brasilien, samtidig med at den spilles”.

side 12-14 og 24-25

Stille! Kommissionen arbejder

side 8-10

Engelsk eller dansk i undervisningen

side 28-32

Ansvaret må placeres

side 18-20

Nielsen og Nielsenit

side 34-35

Faktor4

side 41-49

AU OUTREACH
AARHUS UNIVERSITET

OUTREACH

VIL DU VÆRE **RIGTIG** KLOG?

Design og ledelse af kreative processer

– bring kreativitet fra kaos til konkret brug

Lederens retorik

– kommuniker troværdigt til medarbejdere og medier

Vidensdeling og organisatorisk læring

– få viden implementeret i organisationen

Med kurser fra Aarhus University OutReach får du samtidig ECTS-point, der kan indgå i en masteruddannelse

Faste rubrikker

4 Leder

Hvert sprog til sin tid

16 Boglisten

21 DM på sagen

Aktuelle medlemssager

26 Sådan sagde de ...

36 Debat

38 Kronikken

Fight Harvard fiercely!

40 Sådan sagde de ...

51 Nyt om navne

52 NYT JOB

53 Jobsektionen

Ledige stillinger

68 Meddelelser

5 Prestigeprojekt sat på standby

5 DM: Multimedieskat er ekstraskat på vidensarbejde

6 Krav om indsigt syltet

6 Medlemmer kan låne rente- og afdragsfrit af DM

10 Kvinderne hjem til kommunen

10 DM-konference om ligestilling i forskerverdenen

12 "En klump af frustrationer"

15 Vi går gerne ned i løn

18 Universitetsloven: Ansvaret må placeres

22 H.C. Andersen knuser din virkelyst

22 Finanskrisen giver flere lærer- og pædagogstuderende

23 Bestil en forsker

23 Følgegruppen for læreruddannelsen

28 Engelsk eller dansk i undervisningen

33 Så ta'r vi cyklerne frem

8 Stille!

Kommissionen arbejder

Regeringens offentlighedskommission fylder snart syv år. Ingenting er sket.

24 Gode råd fra Rådet

Årsrapporten fra Danmarks Forskningspolitiske Råd indeholder en række konkrete anbefalinger til styrkelse af universiteterne.

34 Magister med profil: Nielsen og Nielsen

Mineral opkaldt efter dansk forsker.

Magisterbladet:

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 tryk 5 eller bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:

Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlertsen
me@dm.dk

Marlene Romme-Mølby
mrm@dm.dk

Mette Engell Friis
mef@dm.dk

Pernille Siegfumfeldt
psi@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon: 38 15 66 52

Annoncer:

DG Media a-s
Studiestræde 5-7
1455 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:

Datagraf
www.datagraf.dk

Forside: Henrik Petit

Oplag: 30.500 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 28.689
i perioden 1.7.2007-30.6.2008

Produktionsplan:

Nr. 7-2009
udkommer den 11. april
Deadline debat 27. marts
Deadline annoncer 30. marts
Deadline kalender 30. marts

Nr. 8-2009
udkommer den 1. maj
Deadline debat 20. april
Deadline annoncer 21. april
Deadline kalender 21. april

Nr. 9-2009
udkommer den 15. maj
Deadline debat 1. maj
Deadline annoncer 4. maj
Deadline kalender 4. maj

Hvert sprog til sin tid

Regeringen har nu fremsat sit sprogudspil. Det er mindre forpligtende, end beretningen fra Folketingets Kulturudvalg har lagt op til. Men regeringen har dog

nu erkendt, at dansk sprog skal styrkes, og at sprogstrategierne på universiteterne skal følges nøje. Forhåbentlig betyder det, at den offentlige debat om sproget herved løftes op over den kedelige tendens til at se det som en konflikt mellem dansk og engelsk og en kamp mellem nationalromantikere og internationalister. Det turde således være åbenbart, at man sagtens kan være internationalt orienteret og samtidig hævde behovet for en styrkelse af dansk.

Sprogudvalgets rapport fra 2008 "Sprog til tiden" affødte krav fra flere sider om, at Videnskabsministeriet satte tiltag i gang for at forhindre en yderligere underminering af dansk som undervisnings- og forskningssprog på universiteterne. Ministeren afviste dette primært med den begrundelse, at det ville være alt for dyrt, underminere danske universiteters konkurrencedygtighed og bringe verdensklassen i fare. Men den modsætning mellem at stile efter høj international kvalitet og at sikre dansk sprog, som ministeren dermed satte op, er en helt igennem falsk modsætning. For en sikring af et højt sprogligt niveau på såvel dansk som

engelsk – med andre ord: Den fleksible parallelsproglighed, som sprogudvalget anbefaler – er et af de mest relevante initiativer til at øge danske universitetsuddannelsers internationale attraktivitet.

Folketingets kulturudvalg har her i januar foreslået mere bindende bestemmelser om universiteternes ansvar for dansk sprog. Ministeren afviser fortsat, nu med det argument, at det vil være et uacceptabelt indgreb i universiteternes selvstyre. Det er da også et godt argument, som DM har forståelse for. Regeringens detailstyring af universiteternes kerneopgaver; forskning og uddannelse, er gået alt, alt for vidt. Derfor klinger argumentet hult i den ministers mund, der afviser at give universiteterne selvstyre til at vurdere, hvilke eksamensformer der passer bedst til de forskellige kursusforløb. Større indgreb i det faglige selvstyre end forbuddet mod gruppeeksamen kan vel næppe tænkes. Derfor ligner argumentet om det faglige selvstyre mest en bekvem udvej for at undgå forpligtende sprogpolitiske tiltag.

En levende og inspirerende undervisning på akademisk niveau, uanset hvilket fag der er tale om, kræver en sprogbeherskelse på et niveau, som det er svært at opnå uden for modersmålet. Men det ændrer jo ikke ved, at der nødvendigvis skal undervises også på andre sprog end dansk, hvis danske universiteter vil tiltrække udenlandske forskere og studerende. Regeringen må derfor anerkende behovet for flere ressourcer til den nødvendige

Men den modsætning mellem at stile efter høj international kvalitet og at sikre dansk sprog, som ministeren dermed satte op, er en helt igennem falsk modsætning".

sprogundervisning af undervisere og studerende, for eksempel gennem et særligt sprogtaxameter. Et ti-timers kursus i fagterminologien er ikke det endegyldige svar på den sproglige udfordring. Derimod kunne et semesters gæsteophold ved et udenlandsk universitet være et stort skridt på vejen. Med andre ord vil en langt større udbredelse af en *sabbatical leave*-ordning for undervisere og forskere ved danske universiteter – ud over de mange andre åbenlyse fordele ved en større international mobilitet – kunne være et godt element i en sprogstrategi. Desværre er en ret til *sabbatical leave* hidtil blevet pure afvist, hver gang DM har fremsat kravet ved overenskomstforhandlingerne. Det skal dog ikke forhindre os i at genfremsætte det med forøget styrke næste gang. Mon ikke videnskabsministeren så vil bakke op?

Ingrid Stage

Læs også "Engelsk eller dansk i undervisningen" på side 28-32 og kronikken "Fight Harvard fiercely" på side 38-40.

DM - Dansk Magisterforening

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Århus C

Telefon 38 15 66 00
Kontortid: Man.-ons. kl. 10-16
tors. 10-18
fre. 10-15
Fax 38 15 66 66
www.dm.dk
dm@dm.dk

MP Pension

Pensionskassen for magistre
og psykologer
Lyngbyvej 20
2100 København Ø
Telefon 39 15 01 02
mp@mppension.dk

Magistrenes

Arbejdsløshedskasse
Mimersgade 47
2200 København N
Telefon 70 20 39 71
Fax 35 86 68 25
ma@ma-kasse.dk
Åbningstid: Man.-tors. og tors.-
fre. kl. 9-15.30, ons. kl. 13-17
Feedback på ansøgninger og cv:
Tirs. og tors. kl. 13-15.30
Tidsbestilling via mail til
feedback@ma-kasse.dk

Regionalkontorer

Magistrenes Arbejdsløshedskasse

Århus

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Århus C
Telefon 70 20 39 73 (A-kassen)
Fax 86 19 93 60
Åbningstid: Man., tirs. og tors.
kl. 9-15.30

Odense

Slotsgade 21 B, 4. sal,
5000 Odense C
Tlf. 70 20 39 71
Fax 65 91 94 36
Åbningstid: man. Kl. 9.00-12.00
og tors. Kl. 13.00-15.30

Aalborg

Østerågade 19, 3. sal,
9000 Aalborg
Telefon 70 20 39 74 (A-kassen)
Fax 98 13 97 11
Åbningstid: Man. og tors.
kl. 9-15.30

prestigeprojekt sat på standby

Opbygningen af et af statens to planlagte administrationscentre – Statens IT – er indtil videre sat på standby.

Det er Skatteministeriet og Finansministeriet, der har trukket i nødbremsen og bedt om en måneds tid til at revurdere et af regeringens højt profilerede projekter.

Ifølge den oprindelige plan, som omfatter 15 ministerier, skulle hovedparten af Statens IT samles på én adresse, mens et andet administrationscenter, Økonomiservicecentret, skulle tage sig af løn og økonomi. Køreplanen for Økonomiservicecentret, som er placeret under Økonomistyrrelsen, er uændret, mens organiseringen af statens administrative it-opgaver altså skal analyseres nok en gang.

Den beslutning kommer ikke fuldstændig bag på Eva Jensen, medlem af DM's hoved-

bestyrelse og en del af den følgegruppe under CFU, som har fulgt projektet fra start.

“Når man arbejder med it-administration i det daglige, ved man godt, at det er en kompleks opgave at samle hele opgaveporteføljen for 15 ministerier under ét tag. Projektet har hele tiden forekommet os at være voldsomt stort, og beslutningen er åbenbart blevet truffet på et utilstrækkeligt grundlag”, siger Eva Jensen.

Regeringen havde som udgangspunkt kalkuleret med en årlig besparelse på op til 400 millioner, men ifølge oplysninger, som Radioavisen er kommet i besiddelse af, er projektet samtidig blevet en halv milliard dyrere end forventet.

Eva Jensen er klar over, at det er rigtig hårdt at være it-medarbejder i staten lige

nu og ikke vide, om man skal overflyttes til Statens IT eller ej. Af hensyn til medarbejderne kan en afklaring ikke gå hurtigt nok, mener hun. Men når det er sagt, er Eva Jensen samtidig overordnet tilfreds med, at projektet nu bliver vurderet nok en gang.

“Statens IT har arbejdet på baggrund af en utilstrækkelig analyse fra Finansministeriet af opgavens omfang og kompleksitet. Jeg foretrækker, at man skruer ned for ambitionerne og laver en realistisk plan frem for at klø på, når man kan se, at et projekt ikke holder vand. Det har vi set alt for mange eksempler på”, siger Eva Jensen.

Ca. 60 medarbejdere arbejder allerede nu i Statens IT, hvoraf hovedparten er udlånt fra andre institutioner.

psi

fra www.dm.dk

DM: Multimedieskat er ekstraskat på vidensarbejde

En del af regeringens skatteudspil indeholder et forslag om en såkaldt multimedieskat for hjemmearbejdspladser.

Det vil sige, at lønmodtagere – med regeringens forslag – vil få en øget skattebetaling på op til 2.600 kroner årligt alt efter indkomstens størrelse.

DM mener, at det strider mod alle tidligere anbefalinger om et godt arbejds- og familieliv.

“Forslaget tjener hverken arbejdsgivernes eller medarbejdernes interesser. Vi betragter det som en særskat på vidensarbejde”, siger formand for DM Ingrid Stage.

Hun henviser til, at Familie- og Arbejdslivskommissionen tidligere har understreget, hvordan hjemmearbejdspladser kan skabe større fleksibilitet og mere luft i dagligdagen for børnefamilier.

Ingrid Stage forudser, at arbejdslivet fremover – med indførelsen af denne ekstra beskatning – vil blive mindre fleksibelt. Til ulempe for alle parter på arbejdsmarkedet.

Regeringen vil nu beskatte hjemmearbejdspladser. “Særskat på vidensarbejde”, kalder DM's formand det.

“Konsekvensen vil blive, at den enkelte medarbejder ikke ønsker at få en ekstraskat lagt oven i de nuværende skatter og derfor ophæver muligheden for en fast hjemmearbejdsplads”, siger hun.

Initiativet er planlagt til at træde i kraft 1. januar 2010.

krav om indsigt syltet

Finanskrisen ruller. Men ingen ved endnu, hvor stor snebolden bliver. Skal vi herhjemme undgå, at den får for store konsekvenser, skal politikerne virkelig til at vågne op og være klar til at gennemføre store reformer på det danske arbejdsmarked. Det mener økonom Per Kongshøj Madsen fra Center for Arbejdsmarkedsforskning på Aal-

borg Universitet. Han spår, at akademikere i sektorer som bygge- og finanssektoren vil blive meget hårdere ramt end eksempelvis akademikere, som er ansat inden for undervisnings- og plejesektoren.

I DM's sektor for honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdssøgende (HTDA) venter man dog ikke på, at politikerne skal komme med løsninger på at formindske skaderne fra finanskrisen. Sektoren har startet sin egen tænketank, som skal udmunde i løsningsforslag på, hvordan vi kommer ud af krisen

Mange steder i landet har der allerede været store fyringsrunder. Stiger ledigheden fortsat, hvad mange eksperter spår, den vil gøre, går landets jobcentre og de private jobformidlere, de såkaldte andre aktører, en travl tide i møde. Men hvilke metoder og hvor mange penge bruger de andre aktører overhovedet i deres beskæftigelsesind-

sats med ledige? Det står stadigvæk hen i det uvisse, for de oplysninger ligger i en fortrolig skuffe i Arbejdsmarkedsstyrelsen. Den skuffe har DM og HTDA forsøgt at få aktindsigt i, men den aktindsigt, kan Faktor 4 nu afsløre, er blevet henlagt i styrelsen i mere end et år. Det sker, på trods af at også Beskæftigelsesministeriet pålagde styrelsen i starten af marts 2008 at optage anmodningen om aktindsigten på ny. Den form for sagsbehandling eller mangel på samme i Arbejdsmarkedsstyrelsen er stærkt kritisabel, mener en af landets førende mediejurister, Oluf Jørgensen, der pointerer, at myndighederne skal respektere offentlighedens ret til indsigt. Faktor 4 har konfronteret Arbejdsmarkedsstyrelsen med den langtrukne sagsbehandling og har fået undskyldende svar på tiltale.

me

Læs mere i Faktor 4 på siderne 41-49.

fra www.dm.dk

medlemmer kan låne rente- og afdragsfrit af DM

Vil du gerne undgå at skulle forklare din bank, hvorfor du vil låne penge, og vil du samtidig spare renter og løbende afdrag, kan du låne af din fagforening Dansk Magisterforening, hvis du havner i økonomiske problemer som følge af din arbejdsgivers økonomiske deroute og efterfølgende konkurs.

I slutningen af 1970'erne oprettede DM en social sikringsfond, der giver medlemmer af DM særdeles givtige vilkår for at låne penge, når de uforskyldt havner i midlertidige økonomiske problemer.

Hos DM's sociale sikringsfond kan du rente- og afdragsfrit låne et beløb, der modsvarer lønnen i opsigelsesperioden, indtil du får andet arbejde. Beløbet skal betales tilbage, når Lønmodtagernes Garantifond får behandlet dit krav, hvilket kan vare mange måneder.

Foto: SCAMPX

“For mange af vore medlemmer er det – ud over de klare økonomiske fordele – en stor fordel at kunne låne pengene hurtigt uden at skulle argumentere med for eksempel banken. Ikke mindst nu hvor bankerne er tilbageholdende med at yde disse lån”, siger advokat i DM Christel Andersen.

DM's formand, Ingrid Stage, er også formand for den sociale sikringsfond. Hun opfordrer medlemmer, der er kommet i økonomisk uføre i forbindelse med arbejdsgiverens konkurs, til at gøre brug af fonden.

“Lønmodtagere kan pludseligt og ganske uforvarende havne i økonomiske vanskeligheder på grund af forhold på arbejdspladsen, også når der ikke er finanskriser. Derfor har DM den sociale sikringsfond, som skal ses som et tilbud til de af vore medlemmer, der uforvarende er havnet i økonomiske problemer”, siger Ingrid Stage.

DM · Efteruddannelse

Husk din efteruddannelse – gør noget ved det i 2009

Coaching

Dette 4-dages kursus kommer omkring både individuel coaching og gruppecoaching. Du lærer at anvende en coachende tilgang i arbejdslivet: ved problemløsning, team- og projektarbejde, kollegialudvikling mv.

Tid og sted 20/4, 21/4, 18/5 og 19/5 2009, København. Alle dage kl. 09.00 - 16.00.

Dialog der forandrer

Opnå de reaktioner du håber på i dine faglige og sociale relationer med kolleger, kunder, samarbejdspartnere m.fl. Du får indsigt i samtalens psykologi og i hvordan du gennem dialog kan styrke samarbejdet og motivere andre til at ændre adfærd.

Tid og sted 20/4 og 21/4 2009, København. Kl. 09.00 - 17.00 1 dag og kl. 09.00 - 16.00 2. dag.

Den nye marketingskonsulent

Markedsføring handler om at skabe tilslutning - uanset om det er til et budskab, et produkt eller en ydelse. På dette kursus lærer du at udarbejde en markedsføringsplan, og vi ser på fx markedsanalyse, målgrupper, strategi, kommunikationsformer og medier.

Tid og sted 22/4 og 23/4 2009, København. Alle kl. 09.00- 16.00.

Konflikthåndtering

Er konfliktløsning en del af dit job? Eller vil du blive bedre til at håndtere de konflikter, du selv er en del af? Lær at forstå konflikters væsen, og få viden og bevidsthed om deres liv og udviklingsmønstre. Vi inddrager deltagernes egne eksempler.

Tid og sted 4/5 og 5/5 2009, København. Alle dage 09.00 - 16.00.

Læs mere/bestil vores katalog på www.dmefteruddannelse.dk
eller ring på telefon 3815 6668

stille!

kommissionen arbejder

TIL MAJ KAN REGERINGENS offentligheds-kommission fejre syv års fødselsdag uden at have produceret et eneste tilgængeligt resultat. Imens er al modernisering af offentlighedsloven sat i stå.

af Pernille Siegumfeldt · psi@dm.dk foto: Kenneth Løvholt

Målet har været større åbenhed i den offentlige forvaltning og en udbygget demokratisk kontrol. Men processen derhen imod er foregået bag lukkede døre, og i dag – mere end seks år efter at regeringen nedsatte en offentlighedskommission i maj 2002 – har de 21 medlemmer endnu ikke løftet sløret for, hvad en ny offentlighedslov efter deres mening bør indeholde.

Per Clausen, folketingsmedlem for Enhedslisten, har længe haft svært ved at tøjle sin utålmodighed. For få uger siden bad han derfor statsminister Anders Fogh Rasmussen om at sende det klare signal til kommissionens medlemmer, at statsministeren ønsker, de snart skal gøre arbejdet færdigt.

Statsministeren svarede, at han forventer at modtage en betænkning fra kommissionen inden udgangen af 2009. Samtidig understregede Anders Fogh, at han naturligvis “har forståelse for, at arbejdet kræver grundige overvejelser”.

Det var ikke det svar, Per Clausen havde håbet at få.

“Faktisk signalerer statsministeren det modsatte. Kommissionens arbejde kan muligvis vare året ud, uden at Anders Foghs embedsmænd behøver at være nervøse

Offentlighedskommissionen

- Kommissionen er nedsat den 16. maj 2002.
- Kommissorium: At komme med forslag til en ny samlet offentlighedslov, som er tilpasset nutidens forhold, herunder digitaliseringen
- Det er tredje gang, en regering har sat en kommission til at lave et lovforberedende arbejde vedrørende offentlighedsloven. Første kommission arbejdede i perioden 1956-1963, anden kommission 1973-1978.

Spørgsmål og svar

Spørgsmål 1409 til statsministeren fra Per Clausen (Enhedslisten):

Vil statsministeren sende et klart signal om, at han ønsker, at den kommission, der nu har arbejdet siden 2002 for at udbygge den offentlige sektors åbenhed, snart bør færdiggøre sit arbejde?

Svar fra statsminister Anders Fogh Rasmussen, 26. februar 2009:

Der skal ikke herske tvivl om, at jeg meget gerne snart ser et resultat fra Offentlighedskommissionen, som regeringen nedsatte i 2002 med den opgave at fremkomme med forslag til en ny samlet offentlighedslov.

Jeg har naturligvis forståelse for, at arbejdet kræver grundige overvejelser, men min klare forventning er, at regeringen modtager en betænkning fra kommissionen i indeværende år.

Spørgsmål 1408 til statsministeren fra Per Clausen (Enhedslisten):

Er statsministeren enig i, at det er uacceptabelt, at den kommission, som blev nedsat i 2002 for at “udbygge lovens grundlæggende principper om åbenhed”, stadig ikke er færdig med sit arbejde?

Svar fra statsminister Anders Fogh Rasmussen:

Der henvises til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1409 fra samme spørger.

for reaktionen fra deres øverste chef. Man kunne få den mistanke, at nogen har en interesse i at trække det her så meget i langdrag, som det overhovedet er muligt”, mener Per Clausen.

Spørger man kommissionsmedlemmerne selv, er en betænkning dog tæt på at blive færdig. Arbejdet er i slutfasen, siger Oluf Jørgensen, cand.jur. og afdelingsforstander på Danmarks Journalisthøjskole. Han forventer, at kommissionen er klar med noget på den anden side af sommerferien.

Til gengæld for det langvarige arbejde lover han, at der vil komme forslag til væsentlige ændringer.

“Det er nødvendigt, hvis vi skal sikre åbenheden i de offentlige forvaltninger i Danmark. Især datalovgivningen har været utidssvarende. Mange af de nye digitale medier, fx sms, er ikke i dag omfattet af offentlighedsloven”, forklarer Oluf Jørgensen.

Når arbejdet slutter, vil han personligt have deltaget i op imod 50 møder med de øvrige kommissionsmedlemmer foruden de 20 møder, han har holdt med sin egen arbejdsgruppe.

“Jeg havde som udgangspunkt ikke forventet, at arbejdet ville blive så omfat-

tende og langvarigt. Men kommissionen kigger på alle dele af den offentlige forvaltning og har desuden lavet en omfattende redegørelse om offentlighed i forvaltningen, som den praktiseres i andre lande. Derudover er det en bredt sammensat kommission, der har skullet finde fælles fodslag, så alt i alt er det vel ikke så sært, at der er gået seks-syv år”, vurderer Oluf Jørgensen.

Til grin

Enhedslistens Per Clausen medgiver, at jura kan være en tidskrævende disciplin. Problemet er imidlertid, at al modernisering af offentlighedsloven er sat helt i stå, mens kommissionen arbejder.

“Man kunne da godt have taget fat på at ændre nogle af reglerne samtidig med, at kommissionen arbejder på den lidt større lovforberedende indsats. I stedet står alt nu stille, netop med henvisning til kommissionen. Det er jo til grin, at en kommission, hvis arbejde trækker i ubegribeligt langdrag, forhindrer os i at tage fat og få en bedre demokratisk kontrol herhjemme”, kommenterer Per Clausen.

En nylig sag om statsministerens spin-

Det er jo til grin, at en kommission, hvis arbejde trækker i ubegribeligt langdrag, forhindrer os i at tage fat og få en bedre demokratisk kontrol herhjemme”.

Per Clausen, MF, Enhedslisten

doktor, der har slettet en sms-korrespondance, han har haft med udvalgte dele af pressen, aktualiserer nok engang behovet for en moderne samlet offentlighedslov, mener Per Clausen.

“Vi kan ikke helgardere os imod, at ting bliver holdt skjult, men derfor er det ubegribeligt, at sms'er og anden digital kommunikation ikke for længst er omfattet af offentlighedsloven. Derudover ser Enhedslisten gerne, at vi får indført en skærpet notatpligt, så politikere og andre ikke længere kan dække sig ind under en hullet hukommelse”, siger Per Clausen.

Kommissionens medlemmer

- Folketingets ombudsmand Hans Gammeltoft Hansen, formand for kommissionen
- Oliver Talevski, landsdommer ved Østre Landsret
- Sten Frimodt Nielsen, juridisk rådgiver, Statsministeriet
- Mogens Pedersen, afdelingschef, Finansministeriet
- Henrik Græsdal, kontorchef, Økonomi- og Erhvervsministeriet
- Pernille Christensen, kontorchef, Indenrigs- og Sundhedsministeriet
- Bente Olsen, chefkonsulent, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
- Jørgen Steen Sørensen, lovråd, Justitsministeriet
- Poul Dahl Jensen, højesteretsdommer, Højesteret
- Hans Otto Jørgensen, kontorchef, Kommunernes Landsforening
- Birgitte Sørensen, juridisk konsulent, Danske Regioner
- Vivian Grønvald Petersen, fuldmægtig, Frederiksberg Kommune
- Steen Rønsholdt, professor, dr.jur., Københavns Universitet
- Ebbe Dal, direktør, Danske Dagblades Forening
- Käte Bluhme, journalist, Dansk Journalistforbund
- Oluf Jørgensen, afdelingsforstander, Danmarks Journalisthøjskole
- Kasper Lindhardt, advokat, Danmarks Radio
- Mikkel Hertz, redaktionschef, TV 2
- Christian Kierkegaard, direktør, Danske Specialmedier
- Kim Hjerrild, generalsekretær for Folkehøjskolernes Forening, medlem af Det Radikale Venstre
- Jette Kammer Jensen, forbundskonsulent i AOF, medlem af Socialdemokraterne
- Eva Ersbøll, videnskabelig medarbejder, Det Danske Center for Menneskerettigheder.

kvinderne hjem til kommunen

Overalt vil en gennemgang af lovenes historie vise, at kvinderne vinder frem, langsomt, men sikkert. Men endnu er der alle vegne langt igen, før den virkelige lighed er nået.

Så sandt som det er sagt, vil en og anden læser formentlig nikke til de ovenstående linjer.

Det samme gjorde læserne af tidsskriftet "Det Ny Aarhundrede", da Elna Munch, en af kvinderne bag kampagnen for kvinders valgret, skrev ordene – med en noget anden retskrivning dog – tilbage i 1906. To år før kvinderne endelig opnåede ret til at stemme til kommunalvalg den 20. april 1908.

103 år senere er ordene stadig sande, når man kigger på ligestillingen blandt politikerne i kommunalbestyrelserne.

Andelen af valgte kvinder på landets rådhus ligger på 27 procent – en procent, der ikke har ændret sig meget siden 90'erne. Til sammenligning er 42 procent af medlemmerne i de svenske byråd kvinder.

Den samme udvikling kunne vi have set i Danmark, mener professor i sociologi Ann-Dorte Christensen fra Aalborg Universitet. Hun har forsket i, hvordan strukturreformen kunne have sat skub i ligestillingen på lokalt plan, og hun mener, at politikerne har forspildt en stor chance.

"Sammenlæggningerne af kommunerne har fastholdt uligheden mellem kønnene i stedet for at fremme en bedre kønsrepræsentation", siger professoren til videnskab.dk.

Hun uddyber det med, at man i højere grad burde have sat ligestilling på dagsordenen i udarbejdelsen af reformen for eksempel ved at se på de lokale politikeres arbejdsforhold.

Som medlem af kommunalbestyrelserne får man eksempelvis ikke løn, fordi det er et arbejde, der skal foregå ved siden af ens fuldtidsjob. Samtidig er kommunalpolitikernes mødekultur vanskelig at forene med et familieliv med børn.

mef

Fakta om kvinder på tinge

Vælgernes tilbøjelighed til at stemme på kvinder er højere til folketingsvalgene end til de kommunale valg. For eksempel var der ved det seneste folketingsvalg i 2007 opstillet 32 procent kvinder, mens 38 procent af dem, der blev valgt ind, var kvinder.

De nyeste tal fra et kommunalvalg viser en modsat tendens. I 2005 var der opstillet 30 procent kvinder til kommunalvalget, mens 27 procent blev valgt ind.

KILDE: ANN-DORTE CHRISTENSEN

Lige stillinger

– konference om ligestilling i forskningsverdenen

På trods af at flere kvinder end mænd i dag opnår en kandidatgrad på universitetet, er kun hver fjerde lektor en kvinde. Og kun 12 % af alle danske professorer er kvinder.

Er det en intelligent udnyttelse af ressourcerne i konkurrencen om de bedste hoveder?

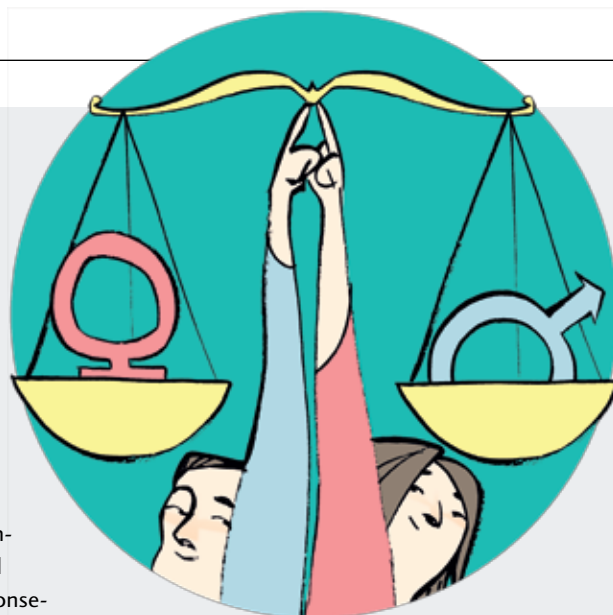
Og hvad betyder det for den enkelte kvindes karrieremuligheder?

Dansk Magisterforening arrangerer den 22. april en konference, som præsenterer en række forskningsundersøgelser om barrierer og muligheder for ligestilling mellem kønnene i forskningsverdenen. Det vil blandt andet være muligt at blive klogere på:

- kvinders adgang til forskerstillinger
- ansøgningsmønstre
- universitetsmiljøernes betydning for kvinders og mænds trivsel
- ligestillingsmæssige konsekvenser af konkurrenceudsættelsen af forskningsbevillinger

Efter oplæggene vil der være en paneldebat mellem blandt andre de politiske partiers ligestillings- og forskningspolitiske ordførere, der kommer med mulige bud på løsninger.

DM's formand, Ingrid Stage, indleder konferencen.

Tid: 22. april 2009 kl. 13-17.30.

Sted: Alexandersalen, Københavns Universitet, Nørregade 10, 1165 København K.

Tilmelding kan ske via www.dm.dk/dm-kalender. Vælg "Ligestilling" i feltet "Vis efter kategori" og tryk på "Vis".

Tilmeldingsfrist senest den 15. april 2009. Deltagelse inkl. forplejning er gratis.

PhD scholarships

Copenhagen Graduate School of Social Sciences

PhD scholarships in Political Science, Economics and Psychology

Applications are invited for PhD scholarships at the Copenhagen Graduate School of Social Sciences, University of Copenhagen.

Employment is expected to start on 1 September 2009.

The PhD programme provides PhD students with a strong research based degree that opens for a variety of careers in the private and public sectors. The programme includes the drafting of a PhD thesis, active participation in research networks, PhD courses, teaching and other forms of public research dissemination. "The PhD study programme can be undertaken as a three year full-time study programme within the framework of the 5+3 programme or as four year full time study programme within the framework of the 4+4 programme."

Further information:

Further information about the grants

and the study programmes of each department are available on the departments' websites:

<http://www.polsci.ku.dk/english/phd/>

(Department of Political Science)

<http://www.econ.ku.dk/PhD/>

(Department of Economics)

<http://www.psy.ku.dk/forskning/phd/>

(Department of Psychology)

Open house

The departments have open house meetings for interested candidates:

- Department of Psychology: Further information about the department's open house meeting is available on www.psy.ku.dk.
- An open house meeting at which further information about the PhD study programme in Economics is available will be held on 15 April from 11 AM till 12 noon in Større Øvelsessal, Studiestræde 6."
- An open house meeting at which further information about the PhD study programme in Political Science is available will be held on 14 April from 4 PM till 6 PM at the Center for Sundhed og Samfund, Institut

for Statskundskab, Opgang E, lokale 4.2.26, "Frokoststuen".

Applications

Application form and the "Ministerial Order on the PhD programme at the Universities" are available on the graduate school's homepage together with information about the rules and guidelines for the PhD programme:

http://socialsciences.ku.dk/research/graduate_school/

http://socialsciences.ku.dk/research/graduate_school/phd_application_form.doc

The deadline for applications is **4 May 2009 at noon.**

To see the complete announcement, please consult www.ku.dk/stillinger or <http://employment.ku.dk/>

Applications cannot be based on this extract.

www.ku.dk/english

Founded in 1479, the University of Copenhagen is the oldest university in Denmark. With approximately 37,000 students and 7,500 employees, the University is the largest university in Scandinavia. According to an international survey the University is ranked as number eight in Europe, and it is a member of the International Alliance of Research Universities (IARU). www.ku.dk/english

“en klump af frustrationer”

DANMARKS FORSKNINGSPOLITISKE RÅD har valgt at sætte fokus på governance i deres årsrapport for 2008. Grunden er, at universitetsloven har medført kritik af styring og ledelse på universiteterne. Det har igen medvirket til et dårligere arbejdsklima, som risikerer at give en negativ indflydelse på forskningskvaliteten.

af Mette Engell Friis · mef@dm.dk foto: Henrik Petit

Meget massiv kritik!

Sådan betegner professor Svend Erik Hougaard Jensen fra Danmarks Forskningspolitiske Råd forskernes kritik af universitetsloven fra 2003 under sin fremlæggelse af Rådets rapport i Nationalmuseets fest-sal tirsdag den 10. marts.

Rådet har forud for deres årsrapport for 2008 lavet en undersøgelse, hvor de har bedt både ledelse og forskere på universiteterne om at lave en analyse af reformens styrker, svagheder, muligheder og trusler.

“Resultatet viser, at der er frustrationer både fra ledelsen og det forskningsudførende lag, men måden at udtrykke det på er forskellig”, konstaterer Svend Erik Hougaard Jensen. “Frustration er et meget dækkende ord for, hvordan forskerne oplever hverdagen”, siger han videre med et skævt smil og indkasserer en medvidende latter fra de forsamlede universitetsfolk.

Alt for mange styringsmekanismer, eks-tern finansiering, der fungerer som endnu

et styringsredskab, og den meget tid, der skal bruges på at søge finansiel støtte til forskning, er bare nogle af forskernes kritikpunkter.

“Ledelserne giver på deres side udtryk for, at de i højere grad ønsker at få noget at sige i forhold til de økonomiske prioriteringer og ejerskabet af bygningerne”, siger Svend Erik Hougaard Jensen.

Flere krav og mindre forskning

Rådet kan ud fra undersøgelsen også konkludere, at forskerne oplever, at deres ledelse ikke skærmer de nedre niveauer mod de krav, der kommer fra politikere og det omgivende samfund.

I det hele taget oplever forskerne, at der er kommet mange flere krav og meget mindre tid til at bedrive forskning.

“I Rådet er vi meget bekymrede over den stigende utilfredshed, der er med styringen og ledelsen af universiteterne. Forskerne udfører fremragende forskning, men frustrationer over rammebetingelserne og ledelser påvirker arbejds- og forskningsklimaet så meget, at der er fare for, at kvaliteten af de resultater, som forskerne leverer, kan blive påvirket negativt”, konkluderer Svend Erik Hougaard Jensen og fremhæver videre, at over 7.000 ansatte og studerende ved universiteterne skrev under på en opfordring til politikere om at revidere universitetsloven.

Han pointerer samtidig, at følelserne på universiteterne retter sig mod et sammensurium af ting: Universitetsreformen, fusionerne og bevillingssystemet bliver samlet til en fælles klump frustration.

Professoren opfordrer derfor til, at ledelse og forskere nu må i direkte dialog med hinanden, så de kan udvikle modeller og aftaler for, hvordan universiteterne kan ledes.

“Rådet anbefaler blandt andet, at man som en del af aftalerne laver en grundbevilling til fri forskning, så forskerne kan følge de gode ideer og spændende indfald, der ikke er planlagte eller følger en bestemt strategi, men som er en central del af fundamentet i videnskabeligt nybrud”.

Forskning er mere end pen og papir

Det forslag giver dekan ved Aarhus Universitet Svend Hylleberg ikke meget for, da han bliver bedt om at kommentere årsrapportens kapitel om governance.

“Hvis forskningen og de forskningsbaserede uddannelser skal være i top, så stiller det store krav til forskningsfriheden. Krav, som skal stilles af den lokale ledelse ud fra instituttets, fakultetets eller universitetets målsætning om fremragende forskning. Det kræver også, at ministeriet går fra plan- til målstyring, og at bevillingssystemet giver plads til forskningsinitiativer med en lang tidshorisont”, siger Hylleberg.

“Så kan man overhovedet sikre eller bare forbedre forskningsfriheden ved at give den enkelte forsker en bevilling, vedkommende selv kan råde over, som Forskningspolitisk Råd anbefaler? Svaret er et klart nej! Forskning kræver mere end tid, papir og blyant, alligevel kan en bevilling hurtigt forsvinde, når man skal betale for kopier, sekretærbistand, computere og laboratorium. Med andre ord: Hvis ledelsen

12 procent får forskningspåbud

I maj 2008 sendte DM en klage til UNESCO over den beskårede akademiske frihed efter universitetsreformen i 2003. Forud havde DM spurgt medlemmerne, hvor mange der i årene 2003-05 havde fået pålæg fra deres ledelse om at forske i noget bestemt. 12 procent svarede dengang ja.

"I har en række bløde forslag, men vi har en stenhård ledelsesstruktur, og man behøver ikke at være kemiker for at regne ud, hvad der giver efter, når noget hårdt møder noget meget blødt", siger lektor Sune Auken, KU, til Forskningsrådets medlemmer.

DM støtter garanteret tid til egen forskning

Det Forskningspolitiske Råd opfordrer til, at forskere bliver garanteret tid til at forske i emner, de selv bestemmer. Det er grundlæggende en god idé, mener DM, der dog ønsker, at forslaget bliver mere konkretiseret, før det bliver virkelighed.

Leif Søndergaard, tillidsrepræsentant for DM'ere på naturvidenskab på KU og medlem af DM's hovedbestyrelse, siger: "Forslaget er grundlæggende godt. Men jeg synes, det skal konkretiseres mere, hvad detaljerne i forslaget går ud på. Hvor megen tid bliver

forskerne tildelt, og på hvilket niveau foregår det og så videre".

Rådet lægger desuden op til, at det kan blive en mulighed at skrive retten til frie forskningstimer ind i universitetsloven, når den skal revideres i løbet af i år.

Videnskabsminister Helge Sander (V), der selv udpeger medlemmerne af Det Forskningspolitiske Råd, ønsker ikke at kommentere forslag til forbedring af forskningsfriheden, før revideringen af universitetsloven er tilendebragt.

Formanden for Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknik, Marianne Jelved (R), ærgrer sig over, at der ikke er nogle af hendes politikerkolleger til stede ved mødet.

"Men det understreger, hvor vigtigt det er, at I på anden vis sørger for, at i det mindste de politiske ordførere for jeres område får at vide, hvad der foregår ude på universiteterne. Jeg vil også gerne opfordre jer til at komme direkte til mig – sammen eller enkeltvis – hvis der er noget, vi bør vide i udvalget", fastslår hun.

Universitetsviden og ekspertise findes nemlig ikke i ledelsen, men i det forskningsførende lag. Derfor er det så vigtigt, at man finder nogle organer, hvor man kan arbejde sammen, understreger Marianne Jelved videre.

"Universiteternes autonomi må sikres. De skal have selvstændighed i forhold til økonomien, og der skal skabes en sammenhæng mellem bevillinger og forskere. Derfor er det også så nødvendigt med nogle forskningsfora, hvor man kan debattere forskningspolitik – og de fora bør være på universitetsniveau, hvor politikerne bliver holdt udenfor, for vi har ikke forstand på det. Sådan er det!"

“Universiteternes problemer i dag har efter min mening tre årsager – university governance er langt det mindste”, mener dekan Svend Hylleberg, Aarhus Universitet.

“Et forskningsfinansieringssystem, der får en mere og mere kortsigtet horisont, og som i stigende grad afkobler forskning og den undervisning, der skal være forskningsbaseret, er et stort problem. Det samme er den ministerielle detailstyring, der både vil plan- og målstyre, det vil sige styre alt”.

Evaluering af universitetsloven

I løbet af 2009 skal universitetsloven evalueres.

Evalueringen har fokus på fem hovedtemaer:

- universitetssammenlægninger
- medbestemmelse
- den frie akademiske debat
- forskningsfrihed
- universiteternes frihedsgrader

af universiteternes enheder ikke forstår, at ledelse af et universitet grundlæggende betyder, at man skal give den enkelte forsker udstrakt frihed og valgmuligheder, vil den slags lappeløsninger ikke begrænse misbruget”, slår Hylleberg fast.

Hyllebergs holdning er derfor, at Rådets forslag om et nyt bevillingssystem i bedste fald er uhensigtsmæssigt og uproduktivt.

“Valget af ledere er det afgørende problem”, siger dekanen og ser med løftede øjenbryn fra minister Sander, der sidder blandt tilhørerne, til det lange panel af rådsmedlemmer.

“Den nuværende overordnede ledelse af universiteterne minder på mange måder om forholdene i et familieejet aktieselskab, hvor ejeren – altså ministeriet – formelt har trukket sig tilbage, men alligevel ikke kan holde sig fra at komme og give gode

blik ned mod ministeren. Endnu en medvindende latter fra salen.

“Den ramte han spot on”, siger en tilhører halvhøjt til sin sidemand, som kvitterer med et tungt nik.

Forskerne er ikke glade

Sune Auken, lektor på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, ler ikke, da han når talerstolen.

Auken var sidste år en af initiativtagerne til underskriftindsamlingen for en revision af universitetsloven, og også han er blevet bedt om at kommentere governance-afsnittet.

Som dagens eneste taler har han fravalgt en større PowerPoint-lancering af sine synspunkter.

“If you can't make a point, make a PowerPoint”, siger han med et betydende blik

Danmarks Forskningspolitiske Råd anbefaler

I sin årsrapport for 2008 har Danmarks Forskningspolitiske Råd blandt andet valgt at kigge indgående på governance på universiteterne, altså se på institutionernes styreformer og frihedsgrader. I den forbindelse kommer Rådet med en række anbefalinger. Bl.a.:

- at forskningsfriheden sikres ved, at forskere tildeles en grundbevilling, hvoraf der er afsat tid til de projekter, som forskeren alene forfølger af nysgerrighed. Det vil sige ud fra eget valg af emne og metode uden hensyn til det øvrige universitets prioriteringer og strategier
- at man udvikler kodeks for god universitetsledelse
- at man laver en analyse af den samlede mængde af styringsmekanismer, som danner rammebetingelserne for universiteterne med henblik på at sikre, at der ikke er unødige og overlappende mekanismer
- at man genovervejer de opgaver og den sammensætning, Akademisk Råd har i dag med henblik på at sikre en styrkelse af den faglige profil og ved at tillægge Akademisk Råd nogle af de faglige ledelsesopgaver ved universiteterne
- at bestyrelsernes selvsupplering ophører
- at rammerne for lønninger til videnskabeligt personale gøres mere fleksible, så man er i stand til at kunne differentiere lønningerne og dermed tiltrække de bedste kræfter

råd, og som dermed stadig både direkte og indirekte styrer virksomheden i detaljer”.

Endnu et

til panelet, som igennem formiddagen har leveret årsrapportens pointer på skærmen bag talerstolen.

Generelt mener han, at Rådets diagnose på universiteternes problemer er præcis. “Men meget afdæmpet”.

Sune Auken mener ganske enkelt ikke, at meget vil ændre sig, selv om Rådets anbefalinger måtte blive gennemført.

“Strukturen ville være den samme. Præcis som den er den samme i dag som før reformen. Forskellen er, at universiteterne før blev ledet af amatører – i dag bliver de ledet af almægtige, højtbetalte amatører. Det, der mangler og vil blive ved med at mangle, er en kontravægt”, påpeger lektoren.

“Efter min og andres mening skal man sørge for, at der er organer, som sikrer, at medarbejderne bliver hørt. For at præstere den bedste forskning skal forskerne være glade for at gå på arbejde. Det er de ikke i dag!”

Et blik ud over panelet og et skuldertræk afrunder hans replik.

“Men jeg går ud fra, at det trods alt er bedre at få en lappeløsning end slet ikke at få en løsning”.

vi går gerne ned i løn

Krisen får nu indflydelse på lønsedlen.

I hvert fald er danske lønmodtagere nu parate til at gå ned i løn for at beholde deres job. Det viser en ny undersøgelse, som analyseinstituttet Zaperas har lavet for Ugebrevet A4. Her svarer 58 procent af de adspurgte danske lønmodtagere ja til det generelle spørgsmål, om de synes, det er i orden, at lønmodtagere går ned i løn for at redde arbejdspladser i Danmark. Lidt over halvdelen af de adspurgte med arbejde – nemlig 54 procent – er desuden parate til selv at gå mindst fem procent ned i løn for at undgå en fyring.

Spørgsmålene til 1.002 lønmodtagere viser, at der er en lille overvægt af lønmodtagere i det private, som er parate til at gå ned i løn, men også lønmodtagere i det offentlige er generelt velvillige over for en lønnedgang, hvis alternativet er en fyring.

Formand for DM Privat, Frederik Dehlholm, tror ikke på, at lønnedgang løser problemerne for de virksomheder, der er ramt af krisen.

“Normalt løser den slags tiltag intet, viser rigtig mange erfaringer. Når lønmodtagere er gået ned i løn, sker der ofte det, at det alligevel senere ender med fyringer, eller at den økonomiske håndsrækning til ledelsen alene ender hos kreditorer og banker og i sidste ende på direktionsgangen”, siger Frederik Dehlholm, der mener, det er vigtigt at være opmærksom på, at mange virksomheder bruger den generelle krise som undskyldning for fyringer og lønnedgang.

Han kan godt se, at udsagnene i undersøgelsen om at gå ned i løn for at spare sig selv eller sine kolleger for en fyringsseddel kan være et udtryk for solidaritet. Men vælger lønmodtagere at sige ja til denne løsning, ville det kræve totalt indblik i regnskaberne, hvilket man sjældent får. Derudover kræver det en realistisk genopretningsplan for, hvordan virksomheden vil indhente det midlertidige lønfeberslæb og klare sig på sigt. Virksomheden kan formentlig lige så godt låne penge til en midlertidig hånd-

rækning i stedet for at sætte de ansatte ned i løn, mener Frederik Dehlholm.

Arbejdsmarkedsforsker på Aalborg Universitet Flemming Ibsen mener, at krisen har revet tæppet væk under de danske lønmodtagere efter længere tids højkonjunktur, og det afspejler sig i undersøgelsens svar.

“Hver dag har sin massefyring, og der er ingen gode nyheder eller udsigt til alternativ beskæftigelse. I den situation tænker den enkelte på at redde, hvad reddes kan, og er villig til selv at give et bidrag”, siger Flemming Ibsen til Ugebrevet A4.

Han mener heller ikke, at lønnedgang er den rette løsning. Derimod er udviklingen ifølge ham et udtryk for, at den danske flexicurity-model ikke længere fungerer, fordi den ikke indeholder en lønflexibilitet, når konjunkturerne går nedad, og det vil undergrave hele overenskomstsyste-
me

Meld dig ind i dag!

I Påsken er der god tid til både at komme udendørs og spise god mad med familien. Benyt dig af tilbuddene.

Som medlem af LIC får du store rabatter i LIC varehusene, på lic-netshop.dk og i udvalgte forretninger.

Lammekøller

New Zealand ca 1,6 kg frost

Tilbud pr. stk. **89,-**

Danmarks bedste
vin- og delikatessebutik
10% rabat

Friluftsland

Kæmpe udvalg af
markedets bedste
friluftstøj og -udstyr
9% rabat

LIC Lærernes Indkøbscentral er en medlemsejet, nonprofit organisation, der tilbyder særligt fordelagtige tilbud på varer og tjenesteydelser til vores medlemmer. Vi har i dag 3.700 rabataftaler med forretninger i Danmark og Sverige, driver 2 varehuse, en netshop samt øvrige services som f.eks. telefonitjeneste, udlejning af ferieboliger og bank. Find ansøgningsblanket på www.lic.dk.

Lærernes Indkøbscentral
Turbinevej 9, Herlev
Jens Olsens Vej 9 Skejby, Århus N
www.lic-netshop.dk
Tlf. 44 85 46 00 • www.lic.dk

ARKÆOLOGI

Nationalmuseets Arbejdsmark 2008

Per K. Madsen og Bente Gammeltoft
Læs bl.a. om en dansk slave-plantage i Ghana genopført som museum i samarbejde med de ghanesiske myndigheder, om nye forskningsresultater baseret på Eigil Knuths opdagelser i Thuleområdet, om etnografisk indsamling i Korea og bevaringsproblemer med Jellingestenene. *Nationalmuseet, 2008, 260 sider, 278 kr. Kan bestilles hos Museumsbutikken på butik@natmus.dk eller 33 47 38 08.*

FILOSOFI

Filosofi og Politisk Tænkning hos Aristoteles

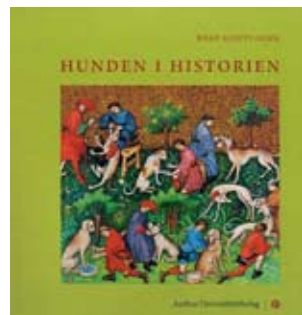
Amnon Lev
Aristoteles' "Politik" står som et monument over den græske bystat, et uvurderligt aftryk af antikkens verden. En moderne læser overvældes let af den mangfoldighed af historiske, geografiske og sociologiske oplysninger, der er indeholdt i værkets otte bøger. Aristoteles placerer filosofien – og dermed filosofien – midt i bystaten. *Museum Tusulanums Forlag, 2008, 178 sider, 148 kr.*

HISTORIE

Vidnesbyrd. Danske fortællinger fra tyske koncentrationslejre

Stefan Iversen, Stefan Kjerkegaard og Henrik Skov Nielsen (red.)
Der er i dag kun få overlevende fra 2. verdenskrigs lejre. Denne bog indeholder syv danske fangers fortællinger om deres tid i Nazitysklands koncentrations- og udryddelseslejre. *Aarhus Universitetsforlag, 2008, 160 sider, 228 kr.*

KULTURHISTORIE

Hunden i historien

Rikke Agnete Olsen
"Hunden i historien" er ikke nogen almindelig hundebog. Den begynder i hundetidernes morgen og ender i går, og den handler både om hunden og dens mennesker. Menneskets bedste medhjælp og ældste husdyr har været sammen med os i 12.000 år – mindst. Hunden har gjort hele udviklingen med fra stenalder til nutidens tekniske verden. *Aarhus Universitetsforlag, 2008, 140 sider, 198 kr.*

KUNST

Æstetik og politik, analyser af politiske potentialer i samtidskunsten

Henrik Kaare Nielsen og Karen Margrethe Simonsen (red.)
Forholdet mellem æstetik og politik er i de senere år blevet genstand for fornyet interesse. Det drejer sig ikke om en simpel tilbagevenden til tidligere epokers ofte lidt entydige refleksion af "politisk kunst" eller "æstetiseret politik", men derimod om at bestemme forholdet mellem kunst og politik på de nye præmisser, som defineres af en senmoderne, globaliseret kontekst. *Forlaget Klim, 2008, 256 sider, 289 kr.*

MUSIKHISTORIE

Niels W. Gade og hans europæiske kredse, En brevkæde 1836-1891

Inger Sørensen
Niels W. Gade (1817-1890) er en af Danmarks største komponister gennem tiderne. Denne brevkæde er en vigtig kilde til både hans liv og levned og til dansk og europæisk musik- og kulturliv i 1800-tallet. Størsteparten af brevene har ikke tidligere været udgivet. 700 af de 1.480 breve er skrevet på tysk, mens resten er skrevet på dansk, engelsk, fransk og svensk. *Museum Tusulanums Forlag, 2009, 1.660 sider, 750 kr.*

PSYKOLOGI

Morgianesyndromet, Om kvinders angst for at træde frem

Lise Winther-Jensen
Bogens udgangspunkt er iagttagelsen af, at mange kvinder ikke alene devaluerer sig selv, men i det hele taget har store vanskeligheder med at få udtrykt, hvad de kan og vil og med at handle i egen interesse. Denne iagttagelse er udgangspunkt for Lise Winther-Jensens definition af Morgianesyndromet. *Dansk Psykologisk Forlag, 2008, 224 sider, 268 kr.*

PÆDAGOGIK

Friluftsliv

Peter Bentsen, Søren Andkjær og Niels Ejbye-Ernst
Denne helt nye lærebog tematiserer og diskuterer teoretiske og praktiske aspekter i Danmark. Bogen giver en indføring i friluftsliv som samfundsmæssig fænomen, og hvordan friluftsliv kan inddrages i undervisningen og i det pædagogiske arbejde. *Munksgaard Danmark, 2009, 320 sider, 328 kr.*

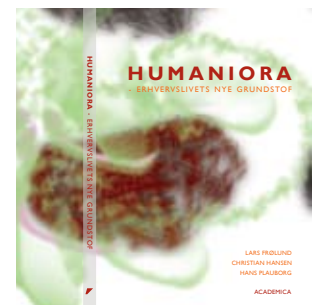
SAMTIDSHISTORIE

Danskerne, Portræt af et bemærkelsesværdigt folk

Triloki Nath Sharma
Ud fra samvær, iagttagelser, citater, refleksioner og analyser forsøger Triloki Nath Sharma, der har boet i Danmark i mange år, at dykke lidt længere ned i danskhedens natur og i danskernes særpræg. *Forlaget Klim, 2008, 328 sider, 295 kr.*

UDDANNELSE

Humaniora – erhvervslivets nye grundstof

Lars Frølund, Christian Hansen og Hans Plauborg
Bogens formål er at præsentere en ny fortælling om konstruktiv brug af humanistisk tankegods og humanistiske værktøjer i danske erhvervs virksomheder. *Academica, 2009, 136 sider, 195 kr.*

Der indkaldes herved til ordinær generalforsamling i MP Pension
torsdag den 16. april 2009 kl. 14.00
på Scandic Copenhagen, Vester Søgade 6, 1601 København V.

Dagsordenen er:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Forelæggelse af årsrapport for 2008 med ledelsesberetning og revisionspåtegning til godkendelse.
4. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til den godkendte årsrapport.
5. Forslag fra bestyrelsen.
6. Forslag fra medlemmer.
7. Valg af revisor og revisorsuppleant.
8. Eventuelt.

Ad 2.-4. Bestyrelsens beretning og regnskab er gengivet i den udsendte årsrapport.

Ad 5. Der er forslag fra bestyrelsen om et nyt fællesregulativ for AP/MP/PJD og om ændring af vedtægten. Forslag og begrundelser er vedlagt.

Ad 6. Der er to medlemsforslag. Forslagene og bestyrelsens bemærkninger er vedlagt.

Ad 7. Bestyrelsen indstiller Anders Gjelstrup og Kasper Bruhn Udam fra Deloitte som revisorer.

På bestyrelsens vegne

Jytte Freisleben

Efter generalforsamlingen er pensionskassen vært ved en buffet. Af hensyn til den praktiske tilrettelæggelse beder vi dig om tilmelding til pensionskassens administration v/Bente Bøgeskov, bb@unipension.dk

Der ydes transporttilskud efter gældende regler. Blanket til udfyldelse udleveres på generalforsamlingen.

Årsrapporten for 2008 kan ses på www.mppension.dk eller rekvireres i pensionskassen på tlf. 39150102.

ansvaret må placeres

UNIVERSITETSLOVEN FRA 2003 HAR SKABT et ansvars-vakuum på universiteterne, mener Susan Wright, professor i pædagogisk antropologi. Hun har undersøgt lovens forhold mellem styreform og identitet, og konklusionen er blandt andet, at forskerne i nogen grad lades i stikken, fordi loven ikke giver klare retningslinjer for deres forskningsfrihed.

af Mette Engell Friis · mef@dm.dk foto: Rie Neuchs

Tid til at hilse på fakultetets stab, tænker den nye præsident for Columbia University og bestiger det lille podie.

Dwight D. Eisenhower hedder manden, der skuer ud over de forsamlede akademikere. Året er 1948, og der er endnu fem år til, at han går fra at være universitetspræsident til at blive USA's ditto.

Nu står han så der og skal holde sin første officielle tale til fakultetet. Legenden vil vide, at Eisenhower gentagne gange i talen henviser til forhåbningerne om sit fremtidige samarbejde med de ansatte. Til sidst bliver den snak for meget for professor Isidor Isaac Rabi, nobelpristager i 1944 i fysik.

“Vi er ikke ansatte på universitetet”, sagde Rabi.

“Sir, we *are* the university”.

Susan Wright klukker, da hun har fortalt historien. Sådan var det engang. Også i Danmark. Dengang man som ansat på universitetet følte sig som ét med sin arbejdsplads. En loyalitet, som det er svært at honorere i dag, fordi mange forskere ikke føler, den går begge veje.

Universitetsloven fra 2003, der gjorde universiteterne selvejende og dermed også skulle give dem større frihed til selv at bestemme, har givet større afstand mel-

lem top og bund og rejst flere spørgsmål, end den har besvaret, mener forskeren fra Danmarks Pædagogiske Universitets-skole. I fire år har hun undersøgt universitetsloven og dens effekter sammen med et hold forskere. Og sammen med forskningsassistent Jakob Williams Ørberg har hun yderligere arbejdet på universitetsreformernes historiske aspekter.

En lovrevision er nødvendig

“Et spørgsmål er eksempelvis, hvem der tegner universiteterne i dag? Hvem er det, der har ansvar for at beskytte den forskningsfrihed, som er garanteret i lovgivningen? Det er muligvis mere end en enkelt person eller et enkelt organ. Og der kan være mere end én slags frihed. Men hvem har ansvaret for at definere det? Og hvilket ansvar har den enkelte forsker, den enkelte institutleder, dekan, rektor og bestyrelsen? Det er der ikke noget svar på, og det er et kæmpeproblem”, siger Susan Wright og giver et konkret eksempel på, hvor ansvars-vakuummet kan mærkes:

“Hvis man som forsker laver et stykke arbejde, som er betalt af en organisation uden for universitetet, og organisationen mener, at de kan fortælle forskeren, hvad resultatet skal være – og det gør de indi-

Professor Susan Wright, DPU, er bekymret over, at forskernes frihed lader til at have en underordnet betydning i universitetsloven. Hvem har ansvaret for friheden? Det bør man se på, når universitetsloven skal revideres til efteråret, mener hun.

Fordelen ved at være selvejende er jo netop, at man ejer sine ting. Sådan er det bare ikke for universiteterne. De er kun selvejende på papiret”.

Susan Wright, professor, DPU

mellem, mere eller mindre direkte – hvem skal den enkelte forsker så vende sig til? Hvordan kan forskeren sikre, at hans eller hendes frihed er beskyttet? Jeg kender ikke svaret. Men jeg mener, at det er nødvendigt, at hvert enkelt universitet finder et svar”.

Susan Wright mener, at det er nødvendigt at revidere universitetsloven for blandt andet at få defineret forskningsfriheden og sat ansvaret ned på papir. I samme hug kunne man passende se på rammerne for Akademisk Råd, mener hun.

I universitetsloven er Rådet lanceret som bindemidlet mellem rektor eller dekan på den ene siden og akademikerne på den anden.

“Men reelt har Rådet ikke ret meget magt”, påpeger forskeren.

“Eksempelvis er det sådan, at Rådet har pligt til at diskutere de spørgsmål, som rektor rejser, men der står ingen steder, at Rådet har ret til eller krav på, at universitetets bestyrelse skal forholde sig til de problemer, Rådet måtte rejse”.

Hun trækker på smilebåndet. Selvom hun kan se, at der er ting i loven, der er barokke, så forestiller hun sig også, at man finder løsninger rundt omkring på institutionerne.

“I længden er det bare ikke nok. Det er nødvendigt, at man får nogle klare linjer at forholde sig til”.

Toppen er skåret af pyramiden

Susan Wright griber et stykke papir.

“Det her bliver jeg nødt til at tegne”, forklarer hun og nedfælder hurtigt en pyramide og deler den i tre lige store kasser.

Universitetsloven i 2003 præsenterede en ændring i den tone, man ellers havde haft over for universiteterne. Den blev mere forceful og introducerede en mere krævende holdning fra regeringen”.

Susan Wright, professor, DPU

Øverst troner ministeren, midt i har vi den offentlige administration, og nederst er serviceudbyderne. Sådan så livet i den offentlige administration ud op til 1960'erne. Ministeren bestemmer og lader sine ordrer filtrere ned igennem systemet.

En ny pyramide tager nu form på Susan Wrights papir. Men nu er toppen skåret af. Ministeren og politikerne trækker sig væk fra opgaven med at administrere den offentlige service og koncentrerer sig om at udstikke de politiske retningslinjer og budgetter. Sådan så det ud i 70'erne og ind i 80'erne.

“Man kan sige, at ministeriet ændrer sig fra at ro båden til at prøve at styre den”, som Susan Wright siger.

Fra midt i 80'erne skifter pyramiden igen form. Nu er den skåret i tre selvstændige stykker. Ministeriet uddelegerer stadig arbejdet til administrationen, som samtidig får et udstrakt selvstyre til at udforme kontrakter med serviceudbyderne. Med andre ord: Det administrative lag udmonter politikernes ønsker og mål til kontrakter. Og det er i det billede, man skal se universitetsloven.

Loven gav universiteterne en ny status. Slut var det med at være en del af det

statslige hierarki. Med et slag blev universiteterne gjort selvejende og -styrende. I hvert fald på papiret.

For universiteterne er samtidig bundet af kontrakter med statsadministrationen, som giver Videnskabsministeriet direkte indflydelse på, i hvilken retning de skal bevæge sig.

Det glade selvstyre

Alligevel har selvstyretanken langt hen ad vejen haft en positiv klang. Et faktum, der har at gøre med simpel retorik, forklarer Susan Wright.

Ifølge hendes undersøgelser har danskerne nemlig et specielt positivt forhold til ordet “selvstyre”, fordi det giver mindelser tilbage til det 18. århundredes reformer, hvor de danske bønder fik mulighed for at eje deres egen jord. De selvsamme selvejende bønder, som Grundtvig senere mobiliserede til at lave andelsbevægelsen og senere til at komme i gang med uddannelse.

Så universiteternes selvejende status blev fremlagt som et fremskridt. Nu fik de selvstændighed og frihed.

“Men spørgsmålet er stadig: Hvad er det for en frihed? Og hvad betyder selvstyret? Det bliver ikke defineret i loven”, siger Susan Wright, som undres over, at man taler selvstyre, samtidig med at universiteterne ikke ejer deres egne bygninger eller de grunde, de står på. Dermed er der eksempelvis ingen muligheder for at optage lån, hvis man ønsker lidt frisk kapital til de projekter, man drømmer om.

“I realiteten betyder det, at når man er selvstyrende uden bygninger, så er man meget afhængig af statstilskud, hvilket omvendt også betyder, at det er helt nødvendigt at leve fuldstændigt op til de kontrakter, man har indgået, samt regeringens andre krav. Så spørgsmålet er vel: Hvor selvstyrende er universiteterne reelt lige nu?”, spørger Susan Wright.

“Loven siger, at universiteterne skal

engagere sig i det omkringliggende samfund, men man må formode, at det ikke betyder, at de slavisk skal adlyde alle eksterne ønsker og krav, fordi de stadig skal bevare forskningsfriheden. Men hvilke mekanismer er der i universiteterne i dag, som giver mulighed for at diskutere, hvordan man skal forholde sig til de sociale og økonomiske behov, mens man bevarer sin akademiske frihed? Og hvordan skal universiteterne forholde sig til diverse interesser i samfundet, når systemet giver en af interessenterne – regeringen – sådan en overvældende dominans?”

Tilbage står spørgsmålet derfor stadig: Når loven har ændret ideen om universitetet som det akademiske samfund, Eisenhower blev mindet om under sin tale, til en organisation, der overvejende koncentrerer sig om at aflægge regnskab opad i systemet, hvem er det så, der har ansvaret for forskernes frihed? Og hvordan sikrer man, at folk tager ansvaret for både sig selv og resten af organisationen?, funderer Susan Wright.

Hun har ikke svaret. Men hun lader det heller ikke blafre i vinden.

“På DPU har vi nedsat en research-gruppe, EPOKE, hvor et af vores mål er at vedblive at se på universiteternes udvikling set i et internationalt perspektiv, men også at se på universiteterne sammenlignet med andre vidensorganisationer. Hvilket en stor del af reformen netop handlede om: At gøre universiteterne i stand til at interagere med andre vidensorganisationer”, fortæller Susan Wright.

Overkvalificeret kvinde fyret under graviditet

Kvalifikationer hos en arbejdstager og indholdet i et job skal naturligvis hænge sammen. Det kan både arbejdsgiver og arbejdstager vist ganske nemt blive enige om. Men at en arbejdsplads vælger at fyre en ansat på grund af overkvalifikation, kan vække undren. Når medarbejderen samtidig er gravid, ringer alarmklokkerne. I hvert fald i DM, som i omtalte sag fik lejlighed til at bevise, at beskyttelsen af ligebehandlingsloven er stærk, når en kvinde er gravid eller på barsel.

Et kvindeligt DM-medlem blev ansat som kundesupport i et firma, som sælger itydelser. Hun fortalte sin arbejdsgiver umiddelbart efter ansættelsen, at hun var gravid med termin syv måneder senere. Efter nogle ferieperioder blev hun kaldt til samtale hos sin overordnede, og her var beskeden klar: Du er overkvalificeret. Resultat: En fyreseddel. Det fik DM til at rejse krav om godtgørelse, da fyringen var i strid med ligebehandlingsloven. Med mandat fra DM-medlemmet til at indgå forlig på fire måneders løn forhandlede DM's konsulent og derefter advokat med arbejdsgiveren, men forgæves. Sagen endte til sidst i byretten med påstand om, at arbejdsgiveren nu skulle betale ni måneders løn. Det fik arbejdsgiveren op af stolen, og dennes advokat foreslog et forlig på fem måneders løn svarende til 100.000 kroner, som DM-medlemmet godkendte.

DM-medlemmer mistede feriefriidage

Mens vi nu er godt på vej ind i kalenderåret, hælder det igangværende ferieår mod slutningen. Det betyder med andre ord, at der sikkert er mange, som skal have afholdt den sidste opsparede ferie

inden den 1. maj for ikke at risikere at miste opsparede feriedage og feriefriidage. Men man kan også risikere at miste sine ferie- og feriefriidage af andre grunde. Det oplevede to DM-medlemmer, som begge

var ansat i en støttefond under Storstrøms Amt, hvor fonden fungerede på et privatretligt grundlag. Her var begge ansat på individuelle kontrakter, hvor det var angivet, at de var berettiget til ferie i henhold til ferielovens regler samt fem feriefriidage. Feriefriidagene blev under ansættelsen administreret på den måde, at de skulle optjenes i et kalenderår til afvikling i det følgende ferieår. Derfor vil der altid være optjente feriefriidage, som endnu ikke har kunnet afvikles. Medlemmerne fratrådte begge i slutningen af 2006, og de havde på det tidspunkt henholdsvis 11/12 feriefriidage og fem feriefriidage til gode, hvilket svarer til cirka 8.000 kroner til hver. Men de penge ville arbejdsgiveren ikke udbetale, fordi det ikke specifikt var aftalt. Sagen endte i byretten, der gav arbejdsgiveren ret med henvisning til ordlyden i kontrakterne og den praksis, som arbejdsgiveren havde fulgt. Men denne praksis havde DM-medlemmerne ikke været bekendt med, og DM ankede derfor sagen til landsretten, mens fonden i mellemtiden gik konkurs.

Sagen blev alligevel gennemført. DM tabte med en ændret begrundelse af, at der skelnes mellem ferie og feriefriidage i kontrakten, og derfor kunne der ikke påregnes samme fremgangsmåde ved fratrædelsen. Dertil kom, at DM efter landsrettens opfattelse ikke havde bevist, at man fulgte ferielovens systematik ved optjeningen. DM's advokat mener dog, at afgørelsen er forkert, og at DM uanset denne afgørelse fremover bør forfølge medlemmernes krav på værdien af optjente feriefriidage.

Master i

evaluering

■ Med en master i evaluering bliver du i stand til at analysere en evalueringssituation samt tilrettelægge og gennemføre en evaluering med henblik på kvalificeret anvendelse. Du lærer også at kaste et systematisk og kritisk blik på evaluering. Adgangskravet er en universitetsuddannelse eller en professionsbachelor som f.eks. lærer.

■ Vi holder informationsmøde den 22. april.
Søg nu eller senest den 1. maj. Vi starter den 28. august.

■ Kontakt mastersekretariatet ved Samfundsvidenskab på tlf. 65 50 40 89, evaluering@sam.sdu.dk eller gå ind på www.sdu.dk/masterevaluering

H.C. Andersen knuser din virkelyst

Har du læst eventyr for dine børn eller børnebørn for nylig? Sådan et hyggeligt dansk eventyr. Måske "Konen med æggene", hvor I sammen har kunnet grine lidt af den storsnude kone, der bare ville have og have og endte med at knejse så stolt med nakken, at alle hendes æg blev ynkeligt knust mod jorden. Og med dem hendes drømme om rigdom og storhed.

Men vogt dig. De tilforladelige ord kan lejre sig i barnets sarte sjæl og betyde, at han eller hun aldrig siden vil turde binde an med at starte sin egen virksomhed.

Ifølge lektor, ph.d. Helle Neergaard fra Institut for Ledelse, Handelshøjskolen, Aarhus Universitet, er vi gennem mange generationer blevet præget af H.C. Andersens eventyr, hvor moralen ofte er, at det ikke betaler sig at gå efter sine drømme og løbe en risiko.

Denne negative prægning fra den danske nationaldigter kan være en af forklaringerne på, at danskere generelt ikke er meget for at smide den trygge lønmodtagerstatus over bord, etablere egen virksomhed og fortælle om deres succeser, viser Helle Neergaards studier.

Sammen med en britisk kollega, lektor Robert Smith fra Robert Gordon University, har hun sammenlignet iværksætterkulturen i Danmark og USA, herunder sammenhængen mellem eventyr og iværksætterlyst.

"USA er mulighedernes land med mange – også danske – iværksættere, mens vi i Danmark har en jantelovskultur, hvor man risikerer at få hovedet kappet af, hvis man stikker det op over alle andre. Psykologiske studier viser, at børn bliver grundigt prægede i deres holdninger i de tidlige år. Derfor er det sandsynligt, at eventyr har en vis indflydelse på de to landes forskellige iværksætterkultur. De historier, vi læser for vores børn, er med til at præge deres tankegang i retning af, om ting kan lade sig gøre eller ej", siger Helle Neergaard, der har forsket i iværksætteri i mange år og har haft en stor interesse for eventyr siden barndommen.

Forskerne sammenlignede bl.a. H.C. Andersen med hans amerikanske forfatterkollega Horatio Alger, der udgav en række meget populære børnebøger i USA i sidste halvdel af 1800-tallet.

"Horatio skrev en masse historier om den fattige dreng, der bliver rig. For eksempel avisbuddet, der arbejder sig op til at blive direktør. Hans bøger er udtryk for *the american dream*, hvor alt er muligt for alle, mens H.C. Andersens eventyr i høj grad udtrykker "Skomager, bliv ved din læst". Her er allerede tegn på den jantelov, som først blev formuleret mange år senere", siger Helle Neergaard.

Pas på ham! Han fordærver børnene.

De to forskeres resultater er offentliggjort i "The Bridge: Journal of the Danish American Heritage Society vol. 30(2) 2007 og i vol. 31(1) 2008 samt i "Journal of Asia Entrepreneurship and Sustainability".

mef

finanskrise giver flere lærer- og pædagogstuderende

Hvad du ønsker, skal du få.

Sådan så livet ud på arbejdsmarkedet for et års tid siden.

Jobannoncerne bugnede med tilbud, og var man utilfreds med forholdene på arbejdspladsen, kunne man da bare søge noget andet.

Men så kom den sagnomspundne finanskrise. Massefyringer – et ord, der var stuvet af vejen sammen med fattig-80'erne – blev igen fundet frem og brugt af både medier og menigmand.

Pludselig er jobgaranti og sikkerhed i ansættelsen blevet taget til nåde, og det

vil måske kunne ses på optagelsen af årets studerende på seminarierne.

Kompas Kommunikation har nemlig lavet en undersøgelse blandt 800 studerende for Professionshøjskolen UCC. Hovedresultatet er, at fire ud af fem studerende mener, at stor jobsikkerhed og mange jobmuligheder er det væsentligste for deres uddannelsesvalg.

Samtidig mener hver tredje af de studerende, at flere vil søge ind på deres uddannelse alene på grund af finanskrisen. Og at de unge har fat i noget rigtigt, hvis de vil sikre fremtiden, tyder en fremskriv-

ning af lærer- og pædagogbeskæftigelsen fra hovedorganisationen FTF på. Den viser, at langt over halvdelen af de nuværende lærere og pædagoger enten går på pension eller skifter branche i løbet af de kommende fem år. Det betyder, at lærermangelen vil tredobles fra 2.000 til ca. 5.900 lærere inden for samme periode.

mef

bestil en forsker

Vi kan alle sammen huske Jørgen. Spørge-Jørgen. Ham, der var "en temmelig artig dreng, men han plaged' alle med sin spørgen, fra han vågned' til han gik i seng".

Fra den 23. til den 25. april er det imidlertid ikke nogen plage, hvis man har lyst til at stille spørgsmål.

I de tre dage løber den årlige begivenhed Forskningens Døgn af stablen, og her har alle, der kan samle et publikum på mindst 15 personer, mulighed for gratis at bestille en forsker til at komme og holde et foredrag.

Foredraget kan eksempelvis foregå på en arbejdsplads, en skole, i en forening eller på et bibliotek. Og emnerne ville få Spørge-Jørgen til at gå helt over gevind, hvis han ikke for længst havde fået smæk og var blevet lagt i seng.

Eksempelvis kan man høre om mord, overfald og krigeridealer for mere end 4.000 år siden, om ålegræs, eller hvorfor tang er en af de vigtigste planter, eller man kan blive klogere på kvinderne bag præstekraven og få historien om 60 år med kvindelige præster i Danmark.

Emnerne er tæt på uendelige, for "Bestil en Forsker" har oplevet mere end en fordobling af udbudte foredrag fra 140 i 2008 til 290 foredrag i 2009.

Man kan orientere sig nærmere på www.forsk.dk, hvor man også kan bestille en forsker frem til onsdag den 8. april.

mef

Følgegruppen for læreruddannelsen

Ved en beklagelig fejl blev et medlem af følgegruppen for den nye læreruddannelse ikke nævnt i artiklen om læreruddannelsens konsekvenser i det seneste nummer af Magisterbladet (nr. 5/2009).

Følgegruppen er nedsat af undervisningsministeren og forligskredsen omkring folkeskoleloven, og den skal overvåge lovens virkninger, for eksempel balancen mellem de studerendes valg af linjefag og folkeskolens behov.

Følgegruppen består af syv medlemmer, som sidder i perioden 2007-2012:

- Per B. Christensen (formand for følgegruppen), formand for Børne- og Kulturchefforeningen og direktør i Næstved Kommune
- Direktør Agi Csonka, Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)
- Skoleinspektør Søren Christian Jensen, Holmegårdsskolen i Hjørring.
- Seminarielektor på Læreruddannelsen i Århus
Birgitte Pontoppidan
- Dekan Nils-Georg Lundberg, Det pædagogiske område på Professionshøjskolen University College Nordjylland
- Professor Jens Rasmussen, Danmarks Pædagogiske Universitets-skole ved Aarhus Universitet
- Prodekan Henrik Busch, Det Naturvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet

mef

DM · Efteruddannelse

Arbejdslivets paradokser

– et personligt afklaringsforløb

Vi lever i en tid, hvor begrebet "arbejdsplads" er skiftet ud med "arbejdsliv". Hvor du som videnarbejder er "organisationens vigtigste ressource", og hvor universitetstidens kritiske refleksioner om arbejdslivet ændres til forventning om medspil og krav om inklusivitet og positiv indstilling.

Måske oplever du en undren eller et mismatch mellem tidens normer, organisationens bestræbelser og dine egne forventninger til din faglige identitet og til dit arbejdsliv? Måske har du behov for afklaring af, hvad der er vigtigt for dig i forhold til din faglige integritet? Hvad er toneangivende i nutidens forståelser af arbejdslivet? Er der overhovedet behov for at være kritisk, eller er der kun plads til at være selvkritisk?

Indhold og udbytte

Kursets formål er at give dig en dybereliggende indsigt i de parametre, der er på spil i arbejdslivet i dag. Gennem en analytisk stillingtagen bliver du rustet til at kunne fortolke din egen position og få en forståelse for paradokserne i det moderne arbejdsliv.

Form

Kurset består af fem enkeltstående dage, hvor hver dag indeholder et forskningsbaseret teoretisk oplæg efterfulgt af forskellige refleksionsformer.

Undervisere på kurset er:

- Nina Faurholdt, cand.mag, MA psych.org.
- Vibeke Andersen, projektleder på forsknings- og udviklingsprojektet "Viden og Stress – om stressforebyggelse i vidensarbejdet.
- Karen Lisa Salamon, forfatter til "managementificeringen" af samfund, arbejdsliv og dagligliv.
- Rasmus Willig, aktuel med bogen "Til forsvar for kritikken".
- Finn Janning, forfatter til bogen "Kunsten at arbejde".

Tid og sted 30/4, 7/5, 14/5, 20/5 og 3/6 2009, København. Alle dage kl. 9-16.

Læs mere på www.dmefteruddannelse.dk

gode råd fra Rådet

DANMARKS FORSKNINGSPOLITISKE RÅD fremlagde den 10. marts sin årsrapport for 2008. Den indeholder en række konkrete anbefalinger: Væk med selvsupplerende bestyrelser, mere indflydelse til forskerne gennem eksempelvis institutråd, og ledelsen af universiteterne skal være mere international og styrkes fagligt.

af Mette Engell Friis · mef@dm.dk foto: Henrik Petit

“Min forventning er, at man i fremtiden vil se universitetsbestyrelserne langt mere i den offentlige opinion. Bestyrelserne skal være fortalere for universiteterne og forklare menigmand, hvorfor det, politikerne gør, er godt eller skidt”, siger formanden for Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknik, Marianne Jelved.

“Jeg kan konstatere, at universitetslovens kritiske røster også er til stede i dag. Men jeg skal ikke trætte jer med en diskussion om forskningsfrihed, hvor vi jo kun alt for godt kender hinandens standpunkter. I dag vil jeg blot understrege, at der med universitetsloven fra 2003 blev indført en klar og entydig ledelsesstruktur på universiteterne med selvstændige bestyrelser og ansatte ledere. Jeg vil ikke udelukke, at mindre justeringer hen ad vejen kan være nødvendige – dog skal der ikke være tvivl om, at vi holder fast i bestyrelser med eksternt flertal og ansatte ledere”, siger Helge Sander.

En tilhører fremfører efter fremlæggelse af årsrapportens pointer, at det er et faktum, at Danmark er et af de lande i verden, hvor forskere har sværest ved at blive fastansat og lettest kan fyres.

“Tror Rådet, at det har betydning for, hvor let det er at tiltrække de bedste forskere, at man stort set aldrig kan tilbyde en fastansættelse?”

Rådets næstformand, Leif Kjærsgaard, er ikke i tvivl:

“Det er der slet ingen tvivl om. Og det bør i høj grad være et område, man ser på, for det er efter vores mening helt essentielt, at vi er i stand til at tiltrække de bedste forskere. Danske og udenlandske”.

Videnskabsministeren starter med at slå fast, at fri forskning er vigtig.

Det kan for udenforstående se ud som om, det er store investeringer, man foretager i forskning, uden nødvendigvis at kende det færdige resultat. Men det er nødvendigt at turde vove, mener ministeren.

“Da man eksempelvis startede med at forske i satellitter, vidste man ikke, hvad der ville komme ud af det. Men i dag betyder de, at vi eksempelvis kan se en god fodboldkamp fra Brasilien samtidig med at den spilles, eller at vi kan bruge gps, når vi skal finde rundt”, forklarer Helge Sander.

Danmarks Forskningspolitiske Råd anbefaler overordnet:

- at nye forskningsmidler og -initiativer målrettet forskning i klimarelaterede spørgsmål uddeles efter princippet om høj forskningskvalitet
- at fremtidige midler til forskning i klimarelaterede emner uddeles i miljøer med international gennemslagskraft og med krav om globalt udsyn
- at de rammebetingelser, der fra centralt hold gives til universiteterne, udvikles til at fremme forskning af den højeste internationale kvalitet, og at dansk forsknings *brand*, som værende i absolut topklasse, plejes og fremmes
- at ph.d.-stipendier udbydes internationalt, og at *best practices* udvikles om, hvordan institutionerne på internationalt niveau kan identificere gode ansøgere
- at andelen af forskere, der har haft deres umiddelbare sidste ansættelse i udlandet, er større på de lavere niveauer end blandt professorer. Derfor bør der stilles krav om, at alle VIP-stillinger offentliggøres internationalt
- at forskningsinstitutionerne skal professionalisere støtte- og vejlederfunktionen til udenlandske forskere langt mere og bedre

Du kan læse hele årsrapporten på www.fi.dk.

Læs også artiklen “En klump af frustrationer” på siderne 12-14.

Sådan sagde de ...

“Det er en misforståelse, at kvinder skal være mænd og omvendt. Tendensen er nærmere, at vi tilgodeser hinandens kvaliteter, tager dem til os og bliver bedre til at udnytte dem”.

John Engelbrecht, filosof og kønsforsker, i artiklen “Kvindens talegaver er dyrebare”. (Jyllands-Posten, 10. marts 2009)

“Vi arbejdede hårdt, men hver gang vi begyndte at fungere, blev nye planer om omorganisering iværksat. Jeg lærte mig senere i livet, at vi er tilbøjelige til at møde enhver ny situation gennem omorganisering. Og jeg lærte også, hvilken vidunderlig metode dette er til at skabe illusion om fremgang, mens det i virkeligheden forårsager kaos, ineffektivisering og demoralisering”.

Cajus Petronius, romersk embedsmand, død år 66 e.Kr.

“Man har erkendt, at det er godt for fagligheden, at der undervises på dansk, og nu kan dansk ikke lige så stille og upåagtet forsvinde fra universiteternes undervisning”.

Jørn Lund, professor, tidligere formand for regeringens sprogvalg, i artiklen “Ja til sprogpleje, nej til sprogløshed”. (Berlingske Tidende, 12. marts 2009)

“Selvom vi har fordoblet antallet af kandidater fra naturvidenskab i den periode, så er der sket en klar økonomisk nedprioritering af naturvidenskab i de sidste ti år”.

Nils O. Andersen, dekan, Københavns Universitet, i artiklen “750 færre forskere på naturvidenskab på ti år”. (Information, 11. marts 2009)

“Jeg tror faktisk, mange kvinder vil betakke sig for at skulle levere det samme på jobbet, som deres mandlige kollegaer gør. De har simpelthen andre prioriteter”.

Lise Bardenslet, specialkonsulent i DA, i artiklen “Lønforskellen i Danmark er større end EU-gennemsnittet”. (Information, 4. marts 2009)

“Karriererådgivningen er noget, universiteterne bør sætte ind over for. Det nytter ikke noget, at vi ikke kan holde på de udenlandske studerende – at de rejser tilbage til deres hjemland eller til USA, fordi de får en dårligere karriererådgivning”.

Jannik Schack Lindemann, forskningspolitisk chef, Dansk Erhverv, i artiklen “Udenlandske studerende er glade for danske uddannelser”. (Information, 6. marts 2009)

“Målet er ikke at fortælle politikerne, hvad de skal gøre, men alene at sikre, at de har den nyeste viden”.

Katherine Richardson, prodekan for formidling ved Københavns Universitet, i artiklen “Forskernes topmøde sat i gang”. (Politiken, 10. marts 2009)

“Man kan godt blive i tvivl om, hvorvidt der i virkeligheden er brug for så mange nye uddannelser”.

Charlotte Rønhof, forskningspolitisk chef, DI, i artiklen “DI: Gør uddannelser overskuelige”. (Berlingske Tidende, 11. marts 2009)

De nye tider med hierarkisk topstyring af forskning, undervisning og bevillinger samt fusion med sektorforskningsinstitutioner med tradition for brugerbetalt rådgivning har på kort tid ændret opfattelser og adfærd så radikalt visse steder, at der er grund til at stå vagt om de menige medarbejders forsknings-, undervisnings- og ytringsfrihed”.

Kaj Sand-Jensen, professor, Biologisk Institut, Københavns Universitet, i synspunktet “Frihed og medindflydelse”. (Aktuel Naturvidenskab, nr. 1, marts 2009)

“Når truslerne om nedskæringer og fyringer maser sig på, retter mange blikket mod fagforeningerne i håb om hjælp. Så i den forstand går det ganske udmærket lige nu”.

Martin Smith, national organizer i GMB (fagforening i Storbritannien), i artiklen “Finanskrisen trækker verdens fagforeninger med sig ned”. (Ugebladet A4, 9. marts 2009)

“Den bedste måde at sikre sig selv på er ved at tage sig en kompetencegivende uddannelse”.

Jan Hendeliowitz, direktør for Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland, i artiklen “Her er du sikker på job”. (Urban, 5. marts 2009)

Tilbud til alle læsere af Magisterbladet:

Prøv avisen om livets store spørgsmål – helt gratis i 4 uger!

Oplev en avis med nye vinkler på menneskeliv – på tanker, følelser og livsvalg. Kristeligt Dagblad er kendt for at levere dybde og troværdighed.

Vi går bag om nyhederne og prøver at finde menneskene, meningene og værdierne. Kristeligt Dagblad fokuserer på tro, etik og eksistens, men vi fordyber os også i bøger, kultur og klima. Med Kristeligt Dagblad får du en skarp og meningsfuld avis om livets store spørgsmål.

Slå til nu. Ring på 70 13 60 60 og glæd dig over at få avisens indsigtfulde vinkel på nyhedsstrømmen leveret lige til hoveddøren – i fire uger, helt gratis.

Bestil direkte på telefonsvarer **70 13 60 60** eller klik ind på www.krd.dk/magister – så får du avisen leveret i fire uger helt gratis.

Avisen om livets store spørgsmål

4 UGER HELT GRATIS

Prøv os i 4 uger gratis og uforpligtende

Kristeligt Dagblad
Avisen om livets store spørgsmål

engelsk eller dansk i undervisningen

ENGELSK HAR PÅ NOGLE videregående uddannelser sneget sig ind som undervisningssprog, men der er et behov for, at underviserne bliver hørt, inden det indføres. For det har store konsekvenser for det faglige, viser undersøgelse.

af Malene Romme-Mølby · mrm@dm.dk foto: Jesper Voldgaard

“**Man hører så meget** kritik af underviserens manglende evne til at undervise på engelsk, men det er hele tiden fra de studerendes synspunkt. I virkeligheden mangler vi at se internationalisering af undervisning fra underviserens øjne”, siger Hanne Tange, lektor ved Handelshøjskolen (ASB) på Aarhus Universitet. Derfor er hun i gang med at undersøge international undervisning, og hvad det betyder for undervisningen, at der bliver undervist på engelsk i stedet for dansk på en række videregående uddannelser.

Den foreløbige konklusion er, at det har store konsekvenser. Det resulterer blandt andet i et lavere fagligt niveau, mindre

humor i undervisningen og envejskommunikation.

“Indtil videre tyder alt på, at sproget er en afgørende faktor i undervisningen. Mange undervisere vurderer, at der er ting, som falder fra, når de skifter sprog. Fagsproget kører fint, men når de skal ud over teksten i de uddybende forklaringer, så kommer problemerne”, fortæller Hanne Tange. Det kan være vigtige eksempler og referencerammer, som de ikke bruger på engelsk, og som så kan gå ud over de studerendes forståelse af stoffet.

Hun har undersøgt tre videregående uddannelsessteder og talt med undervisere

Engelsksprogede uddannelser

- 1/4 af alle danske universitetsuddannelser er engelsksprogede (198 af 810 uddannelser)
- 1/3 af de engelsksprogede universitetsuddannelser udbydes samtidig også på dansk (62 af 198)
- Koncentrationen af engelsksprogede uddannelser er størst inden for naturvidenskabelige, tekniske og erhvervsøkonomiske områder.

FRA “OVERSIGT OVER GODKENDTE ENGELSKSPROGEDE UDDANNELSER PÅ DANSKE UNIVERSITETER” 20. APRIL 2007 MINISTERIET FOR VIDENSKAB, TEKNOLOGI OG UDVIKLING.

bliver pålagt at undervise på engelsk

DET ER SVÆRERE at undervise på engelsk, synes adjunkt Jesper Clement. Han savner, at de videregående uddannelser går ind i projekter for at forbedre underviserens engelskkundskaber.

af Malene Romme-Mølby · mrm@dm.dk

Når adjunkt **Jesper** Clement får tildelt fag ved semesterstart på Copenhagen Business School, er han ikke altid klar over, hvilket sprog han skal undervise på. Det kan godt være frustrerende, når man føler, at man mangler nogle sproglige kompetencer til at undervise på det vanlige høje faglige niveau.

“Det er en udfordring for mig at undervise på engelsk, fordi ordene ikke ligefrem står i kø for at komme ud. Jeg har jo ikke taget min uddannelse på engelsk, og jeg modtog sidst undervisning i engelsk i gymnasiet”, siger han. Det er især de sproglige nuancer, som han savner, når han skal skifte over til engelsk.

“Jeg kan bruge oceaner af tid på at fikle

med dansk formidling, det er en levende proces, men jeg mister den særlige mavefornemmelse på engelsk, og det er ærgerligt”, siger Jesper Clement.

Ikke melde sig ud af internationaliseringen

Han synes, at de forskellige uddannelsesinstitutioner skal gøre mere for at forbedre underviserens sproglige kompetencer, når man vælger at udbyde et fag eller en hel uddannelse på engelsk.

“Der mangler specielle udviklingsprojekter med henblik på at forbedre underviserens engelsk. CBS har bare en strategi om at udbyde meget på engelsk, og så kommer

“Når undervisningen foregår på engelsk, oplever underviserne, at de studerende er mere passive. De er mindre tilbøjelige til at tale og stille spørgsmål i timen”, siger Hanne Tange, lektor på Handelshøjskolen på Aarhus Universitet. Hun er i gang med en undersøgelse om, hvad det betyder for undervisningen, at den finder sted på engelsk i stedet for på dansk.

FOTO: JESPER MOJBOGAARD

det nærmest som en bisætning, at man forventer, at der bliver undervist på engelsk. Det er ikke noget, man rigtigt taler om”, fortæller han. I dette semester har han dog fået tildelt 10 timers engelskundervisning.

“Det kan måske give mig et par værktøjer, men ellers batter det ikke for alvor. En sproglig forbedring vil kræve, at man har en daglig og faglig gang i det engelske, for eksempel hvis man tager et halvt år til Stanford og bliver en del af undervisnings-

kollegiet. Det kan ikke lade sig gøre, når man har undervisningsforpligtelser her i Danmark”, siger han.

Men der skal ikke lovgives på området. Overvejelserne om undervisningssprog skal gøres på de forskellige videregående institutioner, mener Jesper Clement, der sammenligner tendensen med at lovgive om det med det gamle østeuropæiske system. Han synes, at diskussionen om en lovgivning af sproget er blevet for skinger og har lidt for nationalromantiske undertoner.

“Jeg hyler altså ikke med i det kor om, at vi bliver dårligere til dansk, bare fordi vi kan engelsk, tysk og fransk.

Sådan en sammenhæng kan man slet ikke lave. Det er udtryk for en skrivebordstankegang, der ikke har relation til virkeligheden”, siger han.

Jesper Clement finder det helt naturligt, at fagudtryk bliver mere og mere internationaliseret, og der er vi nødt til at følge med, så vi ikke bliver koblet af. For ellers er firmaer nødt til at søge medarbejdere i udlandet, der kan klare sig i internationaliseringen.

“Vi skal ikke bare sidde i vores egen danske aneddam, for der er så mange sidegevinster ved at have internationale studerende og forskere. Det er enormt berigende at møde studerende fra forskellige kulturer, og det giver nogle gode diskussioner”. Han sætter pris på, at det giver ham en anledning til at give undervisningen en mere international karakter i stedet for kun at være “navlepillende dansk”.

In this hour
we will speak
about the
Medium Ages

inden for naturvidenskab, erhvervsøkonomi og ingeniøruddannelsen. Hendes kriterium for valg af undervisere har været, at de ikke må være professionelle sprogbrugere som for eksempel en cand.mag. i engelsk.

Hanne Tanges forskning ligger hovedsageligt inden for områderne kulturstudier og interkulturel kommunikation. Formålet er at kombinere en antropologisk og sociologisk metode med forskning i interkulturel erhvervs kommunikation.

Passive studerende

Flere undervisere føler, at de ikke har sprogligt overskud til at formidle stoffet på en lige så væsentlig og interessant måde, når formidlingen er på engelsk.

“Underviserne synes, at humoren ryger, når for eksempel en vittighed skal oversættes og gøres relevant for alle. Stemningen ændrer sig, og den underforstået danske humor og de ironiske bemærkninger forsvinder”, forklarer hun.

Men hvor der tidligere har været fokus på undervisernes manglende kompetencer til at undervise i deres fag på engelsk, så tyder Hanne Tanges undersøgelse på, at også de studerendes faglige præstationer er formindsket, når det skal ske på engelsk.

“Når undervisningen foregår på engelsk, oplever underviserne, at de studerende er mere passive. De er mindre tilbøjelige til

at tale og stille spørgsmål i timen. Der er også en del studerende, som venter med at stille spørgsmål til pausen, så de kan til-lade sig at slå over i dansk”, siger hun.

Undersøgelsen viser også, at underviser-nes opfattelse af at undervise på engelsk ofte afspejler deres arbejdsområde. Det har stor betydning for undervisernes og de stu-derendes opfattelse af at bruge engelsk, hvis deres fagsprog i forvejen er engelsk. Hvis fagsproget findes på dansk, så kan der være

en tendens til at mene, at de studerende ta-ber noget ved ikke at høre stoffet på dansk

Især på ingeniørstudierne oplever hun en pragmatisk holdning til det sproglige. Måske fordi man har parallelsproglighed, så underviserne ikke føler sig forpligtet til kun at undervise på engelsk.

“Det er min opfattelse, at ingeniørernes faglige stolthed ikke ligger i sproget, og derfor betyder det ikke så meget for dem, hvis de skal undervise på engelsk. Derimod

Sprogloven ifølge kulturudvalgets beretning

- Universiteterne skal forpligtes til at drage omsorg for, at dansk fastholdes som videnskabs-, formidlings- og undervisningssprog. Det skal sikres ved, at univer-siteter, der hovedsageligt er beskæftiget i dansk sammenhæng, skal forpligtes til at gennemføre væsentlige dele af undervisningen på dansk.
- Der skal oprettes et såkaldt terminologicerter, der skal understøtte arbejdet med fagsproget i de faglige miljøer og sikre vidensdeling indbyrdes mellem mil-jøerne og det omgivende samfund. Centret skal hører under Dansk Sprognævn.
- Ph.d.- og doktorafhandlinger, der skrives på fremmedsprog, skal indeholde dan-ske resuméer.
- Universiteterne skal forpligtes til at formidle relevante dele af det videnskabe-lige arbejde ved for eksempel at oversætte til dansk til nytte for offentligheden.
- Universiteterne skal forpligtes til at sikre, at ansættelsesvilkår, sikkerhedsbe-stemmelser og informationer om de centrale studieforløb skal være på dansk.
- Kulturudvalget pålægger regeringen at fremsætte lovforslaget, så loven får ef-fekt senest i efterår 2009.

nægter at undervise på engelsk

DET KAN GODT VÆRE,

at lektor Erik Strange Petersen bruger en hel del engelsksproget litteratur i sin undervisning, men han afviser at undervise på sproget.

af Malene Romme-Mølby · mrm@dm.dk

Der er et stort spring fra at sidde hjemme og læse en bog på engelsk til at formidle undervisning på engelsk, mener Erik Strange Petersen, lektor på historie på Aarhus Uni-versitet. Derfor er det helt bevidst, at han har sagt nej til at undervise på engelsk i fag, der udbydes på engelsk på universitetet.

“Det er, fordi der er stor forskel på at have et stort passivt ordforråd på engelsk ved hjælp af skønlitterære eller faglige tekster suppleret med ordbøger og til at undervise på engelsk og indgå i en aktiv faglig samtale. Jeg synes ikke, at jeg er god nok til engelsk”, forklarer han.

Engelsk bedst til forelæsninger

Erik Strange Petersen har ingen problemer med, at mere undervisning på de vide-regående uddannelser bliver udbudt på engelsk, så det tiltrækker flere udenlandske studerende og forskere. Men han efterlyser en større refleksion, inden man begynder at internationalisere de videregående ud-dannelser. For der er fag, hvor det ikke er

oplever jeg, at det betyder mere for underviserne på naturvidenskab og erhvervsøkonomi. Men der har man nok også haft en mere omsiggribende ændring, og man har måske ikke haft noget valg”, siger hun.

Ifølge Hanne Tange er der på de fleste videregående uddannelser tilbud om sprogkurser, men undersøgelsen tyder på, at det ikke er nok til at ruste underviserne.

“Der mangler en form for videndeling om interkulturel pædagogik. For den viden findes allerede i uddannelsessystemet, hvor en del undervisere har udviklet egne strategier til at klare de sproglige problematikker. Men det mangler at blive ført videre til mindre erfarne kolleger”, siger Hanne Tange.

Ikke professionelle sprogbrugere

Hanne Tange anbefaler, at man kigger nærmere på den interkulturelle side, hvis man virkelig ønsker at gøre undervisningen på de videregående uddannelser international.

“Nogle undervisere er allerede inde i den proces og tankegang. Det er ikke nok at skifte sprog i en time, men man er også nødt til at overveje, hvordan indholdet skal tilrettelægges i en international uddannelse. Man kan for eksempel skifte fokus fra at arbejde med danske eksempler til det mere overordnede internationale niveau”, foreslår hun.

Uddannelserne skal også blive bedre til at bruge de kompetencer, som man har med de udenlandske studerende. Når deres viden kommer på banen, får man skabt en dialog og en videndeling, så undervisningen bliver mere aktiv. Det er hendes erfaring, at de studerende kan lære meget af sådanne interkulturelle kompetencer.

“Jeg plejer at sige, at hvis man kombinerer den kinesiske arbejdsmoral og den danske selvstændighed, så har man virkelig en fantastisk studerende. Der er klart muligheder for synergi, hvis det bliver brugt ordentligt. Det, der går tabt på sproget, kan hentes hjem, hvis man gennemtænker internationalisering”, siger hun.

Det er ikke Hanne Tanges holdning, at der skal lovgives om, hvor lidt eller hvor meget en videregående uddannelse skal internationaliseres.

“Man skal have international undervisning, hvor det giver mening, og det vurderer de bedst individuelt på uddannelsesinstitutionerne. Men man bør sikre, at det sker i en dialog med medarbejderne, så de kan komme på banen og være med til at forholde sig til, hvor internationalisering passer ind. Det skal ikke bare indføres fra toppen og ned uden individuelle hensyn”, siger hun. Der er ofte en slående forskel på, hvad dekanen på en videregående uddannelse siger om at undervise på engelsk,

og hvordan medarbejderne har oplevet det, erfarede Hanne Tange.

“Det er vigtigt, at underviserne ikke får en oplevelse af, at de står alene. Der har været en meget uheldig fokus på deres såkaldte cirkusengelsk. Men man skal hele tiden huske, at de måske ikke selv har valgt at undervise på engelsk. De er ikke professionelle sprogbrugere, så hvorfor skal de vurderes efter den standard?” siger Hanne Tange, lektor ved Handelshøjskolen ved Århus Universitet.

Universiteternes faglige selvstyre bliver ikke berørt med regeringens sprogudspil, idet det må være op til universiteterne fagligt at vurdere relevansen af undervisningssprog på de enkelte uddannelser. Sprogudspillet vil derfor ikke indebære en ny lovgivning”.

Helge Sander (V), Videnskabsminister

passende, at der kun undervises på engelsk. Erik Strange Petersen har for eksempel mest beskæftiget sig med danske historiske anliggender.

“Det ville jo virke helt absurd, når jeg sidder med dansk kildemateriale, at jeg skulle til at oversætte det hele til engelsk for at kunne bruge det i undervisningen. På de danske universiteter bør det ikke være undtagelsen, at der bliver undervist på dansk.”, siger han.

Det er især på humaniora med emner som dansk kultur, historie og samfundsforhold, at man, efter Erik Strange Petersens mening, skal passe på med at ændre alt til engelsk ”i internationaliseringens hellige navn”.

“Store dele af den danske befolkning har måske et rimeligt kendskab til engelsk. Det er én ting at kunne begå sig til husbehov på rejserne, men det er noget helt andet at skulle deltage i problematiserende diskus-

sioner på et højt fagligt niveau. Der vil de fleste danske studerende og undervisere være hæmmede”, siger han.

Erik Strange Petersen påpeger, at det nok forholder sig anderledes inden for de naturfaglige og sundhedsfaglige områder.

“Her vil der ikke være så mange problemer ved at undervise på engelsk, fordi undervisningen er i form af forelæsninger og envejskommunikation. Grundbøgerne er desuden for det meste på engelsk, og diskussionerne vil have mere afklarende karakter”, siger han.

I Erik Strange Petersens afdeling har man haft mulighed for at afslå at undervise på engelsk, og sådan foretrækker han, at det fortsætter. Derfor synes han heller ikke, at regeringen bør lovgive om generelle rammer for sprog, for den beslutningsproces skal foregå individuelt på universiteterne.

Regeringens udspil er som at stikke tungen ud af vinduet. Det er kun et forsøg på at snakke udenom og forhindre, at der overhovedet sker noget på området. Vi, der har vedtaget beretningen, vil ikke acceptere det, og vi fortsætter arbejdet imod en sprogløvs”.

Søren Krarup (MF), Dansk Folkeparti.

vælger sprog efter behov

DER ER FLERE FORDELE end ulemper ved at undervise på engelsk på de videregående uddannelser, mener Søren Hassing, lektor ved Syddansk Universitet. Han har mange års erfaring med at slå over i engelsk, hvis der er udlændinge blandt de studerende.

af Malene Romme-Mølby · mrm@dm.dk

“Tempoet sænkes, når man underviser på et fremmedsprog, og det er en fordel, hvis man skal forklare noget teknisk indviklet. På engelsk bruger jeg et mere simpelt og billedligt sprog, end hvis jeg skal forklare det på dansk”, siger Søren Hassing, lektor ved Institut for Sensorer, Signaler og Elektronik på Syddansk Universitet.

Han mener ikke, at det faglige niveau sænkes i hans fag, når formidlingen sker på engelsk

“Det kommer måske an på, hvilket fagområde man snakker om. Mit område er molekylefysik, og her handler det jo egentlig om at gøre det klart og simpelt, hvad man diskuterer. Et højt litterært sprog ville nok gøre det endnu mere kompliceret”, siger han.

Størrelsen betyder noget

I 25 år har han undervist på universitetet, og i de sidste mange år har han skiftet over til engelsk, hvis der var udenlandske

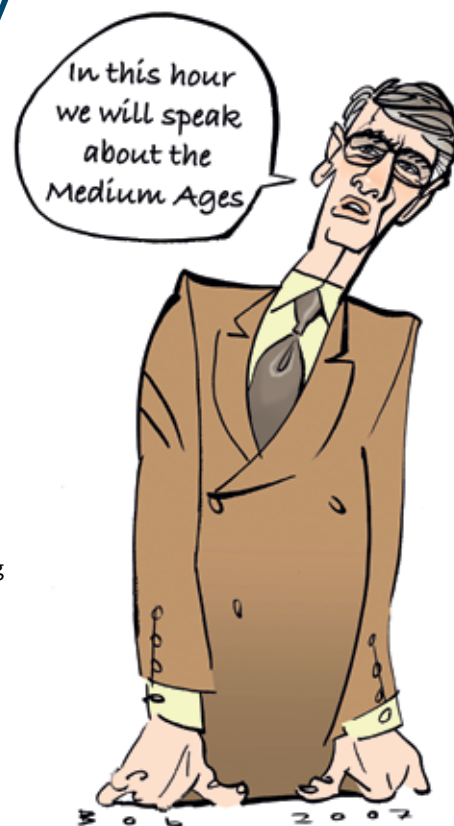
studerende på kurset. Det har han haft det godt med.

“Jeg har jo kun det engelsk, som jeg i sin tid lærte i skolen, men det har ikke været noget problem. Jeg er jo vant til at skrive og læse det videnskabelige stof på engelsk, og så deltager jeg også i konferencer i udlandet, hvor der tales engelsk”, fortæller han.

Søren Hassing har ikke oplevet, at de studerende bliver passive af at skulle tale på et fremmedsprog.

“Tværtimod. De fleste studerende er jo ofte bedre til engelsk end mig, og de er bestemt ikke kedede af at ytre sig på engelsk. Men de kommer jo også mere rundt i verden, end min generation gjorde”, siger han.

Den største ulempe ved at undervise på engelsk kan efter Søren Hassings opfattelse være i slutningen af studiet, hvor det faglige niveau er så højt, at de studerende måske kan miste nuancer eller detaljer, når formidlingen er på engelsk.

“Men det har jeg løst ved at sige, at de må komme hen til mig i pausen, hvis der var noget, som de ikke fik fat i. Det er ikke noget større problem, når man kun har hold med 10-20 studerende”, fortæller han. Derfor tror han også, at det kan være et større problem, hvis der sidder over hundrede studerende i et auditorium.

“Så bliver undervisningen naturligvis mere forelæsningsagtig, og det virker jo mindre aktiverende. Der kan godt sidde studerende, der ikke får det hele med. Hvis det er mange, har man ikke tid til dem alle i pausen”, siger han

Søren Hassing forbereder sig ikke anderledes, når undervisningen skal være på engelsk, men det skyldes også, at han for mange år siden tog konsekvensen af de hyppige sprogskift. Derfor er alt hans undervisningsmateriale og noter på engelsk.

“Selvom jeg ikke synes, at der er den store forskel på at undervise på dansk eller engelsk, vil jeg dog sige, at jeg bliver mere træt i hovedet, når jeg skal undervise på engelsk. Men det er nok, fordi man trods alt skal koncentrere sig mere, når det ikke er på ens modersmål”, mener Søren Hassing.

Læs også kronikken “Fight Harvard fiercely!” på side 38-39.

Fra rapport til sproglov

- I 2007 nedsatte regeringen et sprogudvalg i forbindelse med forberedelse af en dansk sproglov
- I 2008 udgav sprogudvalget rapporten “Sprog til tiden”. Rapporten havde en lang række anbefalinger til styrkelse og fastholdelse af det danske sprog. Se hele rapporten på www.kum.dk
- Et flertal i kulturudvalget uden regeringen og Radikale Venstre vedtog i starten af 2009 en beretning, der pålægger regeringen at forberede et lovforslag, der forpligter universiteterne med bindende bestemmelser
- I marts 2009 kom regeringen med

sit sprogpoltiske udspil, der ikke indebærer en ny lov, men blandt andet planer om at få udarbejdet en rapport om universiteternes sprogstrategier og en undersøgelse af engelsksprogede kurser.

- DF og Socialdemokratiet, som har været de største drivkræfter bag kulturudvalgets beretning, er utilfredse med regeringens udspil og overvejer, hvad de vil gøre. Selvom der er flertal i Folketinget for en sproglov, kan Socialdemokratiet ikke på nuværende tidspunkt være med i et lovforslag, der påvirker universiteterne. Socialdemokraterne er nemlig bundet af et tidligere forlig om den nuværende universitetslov.

Tre kolleger er gået sammen
om at cykle på arbejde.

Foto: SCANPIX

så ta'r vi cyklerne frem

Solen skinner mildt på de bare arme, og vinden leger med en forfløjen hårtot. Benene træder op og ned som små præcise penduler, mens du lader tankerne svæve op mod den blå himmel.

Det er maj, det er forår, og du er på cykeltur. Livet er faktisk slet ikke så skidt, når du at tænke, før du er fremme og kan trække cyklen ind i cykelstativet og fortsætte ind på din arbejdsplads.

Cykelturen til og fra arbejde er både en god start og slutning på arbejdsdagen, og hører du samtidig til dem, der godt kan lide lidt konkurrence i hverdagen, så er det nu, du skal have fat i kollegerne, så I kan melde jer til årets "Vi cykler til arbejde"-kampagne.

I år kører konkurrencen fra 4. til 31. maj, og det er enkelt at tilmelde sig og være med: Man skal samle et eller flere hold på mellem fire og 16 deltagere, og jo flere dage hver enkelt deltager på holdet cykler, jo flere point samler holdet i fællesskab sammen.

Hvert point giver et lod i den afsluttende lodtrækning, hvor der er mulighed for at vinde en rejse, cykler, udstyr og andre gode præmier til hele holdet.

I 2008 var der over 94.000 tilmeldte deltagere, som kom fra mange forskellige arbejdspladser over hele landet. Og cykelturen nytter noget – både for den enkelte og miljøet. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at alle voksne er fysisk ak-

tive mindst en halv time hver dag, og for rigtig mange vil cykelturen til og fra arbejdet betyde, at man lever op til den anbefaling. Samtidig forurener cyklen selvsagt langt mindre end bilen.

Så klik jer fluks ind på www.vcta.dk og tilmeld jer inden den 21. april.

Cykelfakta:

- Der sælges årligt mellem 400.000 og 500.000 cykler
- Der findes ca. 4 mio. cykler i Danmark
- 9 ud af 10 danskere har en cykel
- Hvis man tager cyklen 2 1/2 km til arbejde i stedet for bilen, sparer man miljøet for 150 kg CO₂ årligt
- Det skønnes, at der er ca. 8.000 km cykelsti på det kommunale vejnet
- Der er ca. 950 km cykelsti langs med statsvejnettet

KILDE: DANSK CYKLISTFORBUND

ures of participation medievergens corporate storytelling
tale medier organisationsledelse customer branding
porate storytelling **Københavns Universitet** intellectual proper
new media mediekoncentration **kampagneplanlægning** Web 2.0
rojektledelse remediering storytelling viral marketing interaktivi
podcasting strategisk kommunikation flermedialitet employer brand
Master i
Cross-Media Communication
medielovgivning wiki målgruppeanalyse single source publishing
mediekonvergens mediesystemanalyse tværmedialitet social netv
collective design medieplatform medieteori spin narrative journalism
smart mobs **Tilmeldingsfrist: 1. juli 2009** user center
orate blogging **<http://cross-mediacom.dk>** Creative Com
online communities brugeradfærd corporate social responsibility **kvalitati**

Nielsen og Nielsenit

NÅR MAN FÅR OPKALDT et mineral efter sig, så er det tegn på, at man har gjort en forskel i geologien. Men Troels Frederik Daugaard Nielsen er mere optaget af at støtte studerende og kolleger.

af Malene Romme-Mølby · mrm@dm.dk
foto: Henrik Petit

MAGISTER MED PROFIL

Magistre – altså medlemmer af DM – har med sikkerhed én ting til fælles: De er højtuddannede. Men derfra breder mangfoldigheden sig: De underviser, de udvikler, de administrerer, de forsker, de markerer sig, de kommunikerer, de skriver, de skaber resultater, de debatterer, de finder nye veje, og de er kreative.

Denne bredde i beskæftigelse i DM's medlemsskare viser vi i serien Magister med profil. Her kan du læse om en af dine kolleger, der har gjort en forskel, har fundet nye veje – og måske endda sat verden lidt på den anden ende.

Menneskelig omsorg er noget af det vigtigste, hvis man skal hjælpe de studerende igennem deres studier, mener Troels Frederik Daugaard Nielsen, seniorforsker på De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Derfor opfattede han det også som det mest naturlige i verden at invitere den unge kvindelige studerende hjem til middag, da hun var gået i stå med specialet.

“Hun tøvede lidt. Især da jeg forsøgte at berolige hende med, at min kone ikke var hjemme. Men det hjalp, da min kone ringede og spurgte, hvad hun ville have at spise”, siger Troels F. D. Nielsen med et lunt smil. Det blev en hyggelig aften, hvor de under maden snakkede om mange andre ting ud over specialet. Efter maden gik de i kælderen og legede med hans elektriske modeltog. Kort tid efter middagen genoptog den studerende arbejdet med specialet og blev færdig.

“Det faglige fylder kun en tredjedel, når man skal skrive speciale. Størstedelen består af alt det praktiske og det mentale. Det er vigtigt, at man også forstår det som vejleder”, siger han.

Mineral opkaldt efter sig

Troels F. D. Nielsen har haft et langt arbejdsliv som geolog overvejende med Grønland som fokus. I de sidste par år har han især koncentreret sig om at finde ud af, hvordan bjerge krystalliseres, og hvor man kan finde diamanter i Grønland. 25 ekspeditioner er det blevet til. Normalt når forskere undersøger undergrunden i Grønland, tilfalder borekernerne hjemmestyret, men for nogle år siden fik Troels F. D. Niensens ekspedition lov til at slæbe 15 tons borekerner med hjem fra Skaergaardsintrusionen i Østgrønland. I mineralet fandt man blandt andet et nyt mineral, som nu er blevet opkaldt Nielsenit efter Troels F. D. Nielsen. Det var de to geologer Nikolai S. Rudashevsky og

A. M. McDonald, der beskrev mineralet. Det er normen, at man ikke opkalder et nyt mineral efter sig selv, men at man derimod foreslår en anden geolog med betydning for geologien.

“Jeg blev rigtig glad, selvom jeg faktisk havde foreslået en anden geolog. Men det må jo betyde, at de mener, at jeg har gjort noget af betydning”, siger Troels F. D. Nielsen.

Han beskriver sit job som en facilitator både i det sociale og det faglige.

“Det er jo ligegyldigt, hvad jeg skriver og finder ud af, hvis jeg ikke sørger for, at der kommer nogle efter mig, som er bedre end mig. Jeg skal vejlede folk til at tænke selv, og på den måde kan jeg gøre nytte for andre”, siger Troels F. D. Nielsen. Til sommer drager han igen til Sydøstgrønland for at starte et nyt program op med en yngre forsker.

“Jeg har været der for 30 år siden og har en hel del viden om området. Så det bliver en form for vidensoverførsel, hvor jeg forsøger at vise alt, hvad der interessant”, forklarer han.

Ud over alle ekspeditionerne til Grønland sørger han for at orientere sig meget internationalt, og han rejser en del til konferencer i udlandet.

“Det kan godt være, at man føler sig som verdensmester, men hvis man ikke orienterer sig internationalt, så tæller det ikke meget. Jeg har længe advokeret for, at samtlige forskere skal ud og holde forelæsning i udlandet, for det er der, man bliver kalibreret”, pointerer Troels F. D. Nielsen. I løbet af det næste år skal han til Toronto, Moskva og Californien.

Træt af regler og systemer

Geologen med et mineral opkaldt efter sig er en erfaringsrig herre, men alligevel kan han ikke bryste sig af doktordisputats eller lignende. Det skyldes, at da han for 23 år siden blev opfordret til at lave en

Blå bog

Navn: Troels Frederik Daugaard Nielsen.

Alder: 58 år.

Job: Seniorforsker ved De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS), hvor han har været siden 1998. Før det var han ansat ved Dansk Lithosfærecenter i fem år og ved Grønlands Geologisk Undersøgelse (GGU) fra 1981 til 1993.

Uddannelse: Cand.scient. i geologi i 1979.

Privat: Er gift med Eva og bor i Virum.

Kendetegn: Livsnyder, legebarn, temperamentsfuld og god til at glo ud i luften.

doktordisputats, fandt man i hans hjerne en svulst, som blev opereret væk.

“Det tog nogle år at komme op i gear igen, og det var en hård kamp. Derfor traf jeg den beslutning, at når jeg var ansat her, så jeg ville kun fokusere på at lave artikler, for jeg kan ikke rigtig håndtere pres”, fortæller Troels F. D. Nielsen. Han blev lam i den ene side af hovedet, og han skal koncentrere sig meget, når han læser. Alligevel tog han til Grønland fire måneder efter operationen. Nu har han fundet ud af, at svulsten er kommet tilbage, men derfor ser han ingen grund til at trække sig tilbage.

“Måske kan jeg bruge den som en undskyldning for de kedelige opgaver, men det har jeg dog ikke gjort endnu. Selvom jeg er helt udkørt, når jeg kommer hjem fra arbejde, og knap nok kan overkomme at lave mad, så kan jeg jo heller ikke bare lade være”, siger Troels F. D. Nielsen.

Noget, der virkelig kan trætte ham, er at prøve at sætte sig ind i den skov af regler og systemer for at få penge fra EU og Forskningsrådet.

“Nu har jeg slidt mig selv i mange år, så nu gider jeg ikke rigtig, for det koster simpelthen for meget tid og energi. Der er så

mange andre deadlines, som man skal nå”, siger han.

Men der skal søges mange penge for at få råd til forskning og ekspeditioner, for staten betaler kun 15 procent af hans løn. Resten skal hentes hjem i kontrakter med firmaer, Det grønlandske Hjemmestyre eller forskningsråd, fortæller han.

“Vi bruger temmelig meget tid på programmer, som ikke nødvendigvis er vores første prioritet set ud fra et fagligt synspunkt, men som vi så prøver at gøre til vores faglige interesse. Det er nok kernen i forskning nu om dage. Vi har ikke fri forskning, men vi har frihed til at løse forskningsopgaver, som vi vil. Men områderne, som vi skal forske i, er givetvis givet af kunderne”, understreger han.

Det kræver, at forskerne har evnen til at se på et umiddelbart kedeligt arbejde og få øje på, hvad der er gangbart på et højere videnskabeligt plan.

Elsker køkkentjansen

Når Troels F. D. Nielsen er på ekspeditioner, kan han godt lide at tage køkkentjansen, og han sætter en ære i at lave god mad.

“Folk skal have det rart, for når de går

ind i det her fag, så kommer det ofte til at fylde utroligt meget i deres liv. På en ekspedition koster et hold måske 20.000 kroner om dagen, og hvis de kan øge deres produktivitet ved, at vi viser større omsorg for dem, så vinder vi i den sidste ende”.

Til en ekspedition har han for eksempel slæbt masser af pasta og parmesan med, fordi den hovedsageligt bestod af unge mennesker. Han har også undersøgt mulighederne for at få frysemad af finere kvalitet, men det har budgettet dog endnu ikke kunnet rumme.

Troels F. D. Nielsen er godt tilfreds med sit arbejde og planlægger at blive der, indtil han skal pensioneres. Det skyldes især det gode forhold til kollegerne.

“Vi er jo utrolig tætte på hinanden i vores fag, for de fleste kolleger har man jo sovet i telt med, og man kender hinandens små uvaner. Jeg har altid sat meget pris på denne tæthed, for det betyder, at der er rimeligt højt til loftet, og folk har lov til at være individualister. Det er stærkt befordrende for et godt arbejdsliv”, siger han.

Professionshøjskolernes historiske chance

Professionshøjskolerne (PHS) synger på sidste vers ifølge Magisterbladet nr. 5/2009. Trods en skrigende lærermangel kan de ikke tiltrække lærerstuderende, og læreruddannelsen er på vej ind på universiteterne. Dels fordi Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) og DPU har påvist, at dansk læreruddannelse som den eneste i Norden stadig foregår uden for universitetet, dels fordi OECD allerede i sin universitetsundersøgelse fra 2004 på side 9 skrev: "In the case of teacher training, experience suggests that there can be advantages for teachers being trained in a setting wider than a single faculty of education".

Så læreruddannelsen er på vej væk fra PHS til Humboldt-universiteterne. Medmindre PHS griber denne enestående historiske chance for at integrere disse på PHS ved at bakke op om OECD's anbefaling om at fusionere samtlige tertiære uddannelser.

De unge fravælger videregående uddannelser, fordi det Humboldtske dannelsessystem er for ufleksibelt ved kun at tilbyde færdigpakkede embedsuddannelser. I modsætning til den internationale norm, der er fleksibel ved at tilbyde koordinerede halvårsmoduler i toårige diplom- og fireårige bachelorgrader, så man får grundlaget for både et lærer- og et ingeniørjob og hurtigt kan skifte fra det ene til det andet ved at tage ekstra moduler.

PHS kan hurtigt blive til universiteter ved at gøre som Norge, dvs. ved primært at ansætte ph.d'er i nye stillinger samt ansætte egne professorer til at opbygge udviklingsforskning og til at udanne egne udviklings-ph.d'er. Herved kan PHS skabe den nye danske universitetsform, der omstiller det Humboldtske dannelsesuniversitet til et internationalt oplysningsuniversitet.

PHS skal blot presse på for at få nedsat en OECD-ledet skolekommission til globalisering af det samlede skolingssystem. Dennes anbefalinger vil løse alle problemer i det danske skolesystem ved at anbefale overgang til skriftlige karakterer. Vi kan så ikke længere skjule manglende læring ved at uddele mundtlige middelkarakterer til alle, der blot møder op og snakker med om det generelle. Vi vil så ikke længere være tvunget til at lade elever bestå i matematik ved kun at regne 20 % rigtigt i folkeskolen og 40 % i gymnasiet, hvor den internationale standard er 60 %.

Allan Tarp, lektor ved Grenaa Gymnasium, HF og IB

Når debatindlæg misforstås som rapportkonklusioner

Jørgen Thorslund angriber i Magisterbladet nr. 5/2009 det komparative studie af læreruddannelser i Norden, som Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har udført i samarbejde med DPU/Aarhus Universitet for Nordisk Ministerråd, for at ville fremme særlige måder at organisere læreruddannelsen på. Det er et synspunkt, der på ingen måde er belæg for i rapporten. Denne beskriver kun ligheder og forskelle mellem de nordiske læreruddannelsers vidensgrundlag og vurderer dem ikke i forhold til hinanden. Forskellene er beskrevet nøgternt og faktuel (rapportens side 23-24), og vi anbefaler

netop videre undersøgelser af læreruddannelsernes vidensgrundlag (side 96), idet vi mener, der ikke kan konkluderes noget komparativt med den nuværende viden om, hvilken type vidensforankring der "virker" i forhold til læreruddannelsen. Samtidig peger vi på, at det bør undersøges, om der er reelle forskelle mellem udviklingsbaseret og forskningsbaseret i Norden i praksis. Jørgen Thorslund skelner tydeligvis ikke mellem det komparative studie og en analyse i Politiken foretaget af navngivne forskere ved DPU. Analysen står for de pågældende forskeres egen regning. Såvel EVA som DPU tager naturligvis kun ansvar for rapporten.

Tine Holm, områdechef, Danmarks Evalueringsinstitut

Fem grunde til ikke at blive lærer

I Politiken fredag den 27. februar havde undervisningsminister Bertel Haarder og kulturdirektør Per B. Christiansen et uafsluttet indlæg på Politikens debatsider. Dette indlæg blev 15. marts fulgt op af flere indlæg i tillægget Viden. Ingen af disse indlæg er inde på de virkelige årsager til den begrænsede søgning. I stedet vasker alle deres hænder.

Årsagen til fravalget på både landsplan og lokalt plan skal ses i fem forhold, som ikke omtales.

Linjefagskonstruktionen, seminarernes tidligere rolle som kulturbærende institutioner, bacheloropgaven, antal optagne på de københavnske seminarier og løftebruddet vedrørende CVU-konstruktionen.

Den første af de fem faktorer er, at en nyudklækket student, der i dag ønsker at læse alt andet end dansk, matematik eller naturfag, skal vente to år, før man kan komme i gang med det eller de fag, man brænder for. Når studenten så endvidere opdager, at fagkombinationer som fx tysk/engelsk eller historie/samfundsfag ikke længere kan lade sig gøre, er der vel ikke noget at sige til, at den nyudklækkede student foretrækker et universitetsstudium, hvor man kan få opfyldt sine faglige ønsker med det samme.

Hvor de enkelte seminarier tidligere havde en stærk profil, hvor man vidste, hvad man kunne vente sig og glæde sig til, fordi lærerne og stedet var kendt, så er denne profil med de nye CVU/University Colleges brudt fuldstændigt op. De samarbejdsrelationer, som de enkelte faglige grupper på seminarierne havde med naboseminariet, er ved at blive ødelagt, fordi den svage søgning til seminarierne og det, at alle linjefag på nær dansk, matematik og naturfag de fleste steder er henlagt til 3. og 4. årgang, betyder, at de først kan vælges, når de store frafald er sat ind. Frarafald, der skyldes, at mange forlader læreruddannelsen, fordi de bliver meritlærere efter det andet studieår, hvad der normalt kun vil komme dansk, matematik og natur/teknik eller fysik-/kemifagskombinationerne til gode, men ingen af de andre linjefag: Historie, der er omtalt i regeringsgrundlaget som et fag, der skal styrkes, bliver derfor også svækket.

Men frarafald skyldes også bacheloropgaven, der blev indført for at akademisere læreruddannelsen, og som samtidig betyder, at de gode praktikere, der ville kunne lære et fag, men som – på grund af fx social arv eller fordi deres studentereksamen er for gammel –

ikke vil kunne skrive en sådan opgave, enten aldrig søger om optagelse eller forlader seminariet, inden uddannelsen er afsluttet.

Den næstsidste årsag er, at optaget på de københavnske lærerseminarier er givet mere eller mindre frit således at læreruddannelsessteder, der tidligere optog 7 hold, nu optager 11 hold. Det får den afledte betydning, at de unge fravælger de lokale uddannelsessteder og i stedet foretrækker storbyerne. Dette styrker selvfølgelig relativt set antallet af lærerstudierende i byer som København, Odense og Århus, men lægger samtidig en bombe under lærerrekruteringen i udkantsområderne. Dog skal udkantsområder her ikke længere forstås som Vestkysten eller Bornholm, men i stedet Korsør og Helsingør.

Sidste, men ikke mindste årsag, er det løftebrud, som partiet Venstre har udvist i forhold til CVU-loven. Denne lov indførtes af to centralistiske partier, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre. Da loven blev vedtaget, udtalte den daværende ordfører for Venstre på skoleområdet, Hanne Severinsen (citeret efter hukkommelsen), at dersom Venstre kom til magten efter næste valg, ville man sørge for, at loven blev ophævet. Dette er ikke sket her ca. otte år senere. I stedet har man valgt at udbygge systemet. Et system, der medfører, at gamle, hæderkronede institutioner må dreje nøglen om, ikke nødvendigvis på grund af manglende søgning, men fordi bestyrelserne vælger, det skal ske.

Når Laust Joensen udtaler (15. marts), at man søger at flytte penge fra kvadratmeter til uddannelse, så ser effekten derimod ud til at blive den modsatte. For når man ikke kan komme til at gå på sit yndlingsseminarium, så vælger man måske en helt anden uddannelse. Det medfører, at den branding, som seminarierne tidligere havde, nu bliver ødelagt, når seminariet, faget eller læreren er forsvundet i omstruktureringens tegn. Hvorfor den studerende vælger at tage til et helt andet studiested eller studium.

Det kunne måske være interessant at lege med den tanke, hvad der ville være sket, hvis en privat virksomheds ledelse havde haft ansvaret for en så kolossal nedgang i produktivitet og output, som læreruddannelsen har haft i den tid, CVU'erne har eksisteret.

Her kunne Lego måske være et godt eksempel. Man fyrede ifølge den nuværende direktør det meste af direktionen og 50 personer på de ledende poster, og Lego gik derefter tilbage til kerneværdierne i produktionen. Måske var det et eksempel, der kunne overvejes i det politiske establishment, inden læreruddannelsen går helt i stå? Det kunne være interessant at se, hvad en ny ledelse kunne få ud af læreruddannelsen. Gerne en læreruddannelse, der tog hensyn til de studerendes ønsker til fag og seminarieplacering, og som ikke var fanget i centralismens ødelæggende jerngreb.

Jens Tommerup, censor ved læreruddannelsen

Fremtidens beskæftigelsessystem

Fra 1. august i år overgår beskæftigelsesindsatsen fra staten til kommunerne i et enstrengt system. Det sker for at skabe incitament for kommunerne til at få ledige i arbejde: Det skal simpelthen kunne betale sig for en kommune at gøre en effektiv indsats for, at

borgerne kan beholde deres arbejde. Eller at de ledige hurtigt bliver opkvalificerede, så de kommer i gang igen.

Magisterbladet beskrev i sidste nummer (nr. 5/2009) en høring i Folketinget angående fremtidens indretning af beskæftigelsessystemet. Det slående er, at imens de involverede parter i beskæftigelsespolitikken – kommunerne og KL – udviser begejstring for den fremtidige model, ytrer eksperter sig i kritiske vendinger. Man frygter, at kommunerne får det samlede ansvar for hele nationens beskæftigelsespolitik. Men sådan vil det ikke være: Det vil foregå i et tæt samspil med staten som partner.

Det undrer mig, at de samme samfundsforskere ikke kan se fordele ved, at beskæftigelsespolitikken bliver forankret i et system, som er tæt på den enkelte borger. Incitamentstrukturen for de enkelte kommuner på beskæftigelsesområdet har simpelthen manglet, fordi ansvaret har ligget hos de statslige jobcentre. Med denne decentralisering og den medfølgende omlægning af finansieringen af indsatsen, så der følger penge med, tilskyndes kommunerne til at fremtidssikre erhvervsudvikling og beskæftigelse. Da så mange mennesker i disse måneder afskediges fra en lang række erhverv, kommer denne reform på det helt rigtige tidspunkt.

Britta Schall Holberg, (MF), Venstre, tidligere indenrigsminister

Hvad med oversætteren?

”Næh, en ny bog af Michel Foucault! Hvem mon har oversat den? Åh, den har måske oversat sig selv!”

Sådan omtrent løb tankerne igennem mit hoved, da jeg lod blikket glide ned over Boglistens bøger i Magisterbladet nr. 5/2009. Så blev jeg ærlig talt sur på oversætterens vegne. En ting er, at aviser og ugeblade for det meste ignorerer oversætteren, når de anmelder bøger, noget ganske andet er, at vores fagblad også gør det. Det ser dog ud til, at det er den eneste oversatte bog på Boglisten, så det kan selvfølgelig være forklaringen på fadæsen.

Men kære redaktører af Boglisten: Vil I ikke godt respektere oversætternes enorme arbejdsindsats en anden gang og lige føje navnet ved? Det er faktisk ikke ligegyldigt, hvem der har oversat en bog.

Birgit Schlifer, oversætter m.m.

Svar

Kære Birgit Schlifer: Du har ret. Vi beklager. Fremover vil oversætternes navn aldrig blive glemt. Navnet skal blot fremgå af pressemeddelelsen eller informationen fra forlaget.

*Mogens Tanggaard
Redaktør*

Fight Harvard fiercely!

Den danske globaliseringsdiskurs (og som dens aflægger: den danske debat om universitetspolitik) er optaget af tanken om konkurrencedygtighed. En af deltagerne, som i et tidligere liv havde mere direkte

adgang til metaforer af denne art, formulerer det på denne måde: "De danske universiteter skal spille i den højeste liga". Men hvad betyder det? At vi skal slå Harvard, nok. Men på hvilken bane?

Det var i Tokyo for mange år siden. Jeg sad i en taxa og skulle forklare en taxa-chauffør, til hvilken adresse han skulle køre mig. Det lykkedes også på mit gebrokkne japansk, men undervejs skulle der så leveres lidt smalltalk. Jeg fortalte, at jeg havde holdt nogle forelæsninger på nogle universiteter (på engelsk eller tysk). Det interesserede ham meget, fordi han havde planer om at sende sin søn til et udenlandsk universitet, helst i USA. Om jeg vidste, hvilket universitet i USA der var *mottomo takai*? I min naivitet og manglende fulde fortrolighed med landets sprog oversatte jeg dette for mig selv temmelig ordret til *højest* og kunne ikke forestille mig andet, end at taxa-chaufføren i sin omsorg for barnet tænkte på den *højeste kvalitet*. Harvard?, foreslog han så. Jeg var ikke helt sikker, fordi jeg ganske vist godt vidste, at nogle fag på Harvard var helt i top, fx nordiske sprog, men også, at det ikke gjaldt alle.

Det var først meget senere, at en dansk ven gjorde mig opmærksom på, at *takai* også kan betyde "dyr", ligesom i *takai en*, den dyre yen (i forhold til dollar). Taxachaufføren snakkede selvfølgelig ikke om, hvilket amerikansk universitet der var bedst, men hvilket der var dyrest. Men hvad skal vi så konkurrere med Harvard om?

Der findes tre områder, hvor danske universiteter kan tænkes at konkurrere på verdensplan:

1. om at tiltrække de fleste eller de bedste studerende
2. om at tiltrække de bedste undervisere og forskere
3. om at give kandidaterne de bedste chancer på arbejdsmarkedet, lokalt som globalt

Alle tre områder har også noget med sprog at gøre, og her berører debatten om dansk universitetspolitik den danske sprogdebat. Mange mener, at den eneste vej til at opnå konkurrencedygtighed er, at vi alle begynder at snakke engelsk – et sprog, der i forvejen er fast etableret hele vejen fra Gedser til Skagen. Man behøver bare at lukke op for fjernsynet, især reklamerne.

Jeg vover at påstå det modsatte. Det, som gør os konkurrencedygtige, er ikke, at vores universiteter og de færdige kandidater ligner deres konkurrenter på en prik. Det er forskellighed, ikke ensartethed, som er en konkurrenceparameter. Det, som vores universiteter kan slå Harvard med, er, at vores studerende og lærere – ud over at være ganske gode til engelsk, hvilket de også er – også kan det hele på dansk, og oven i købet på et eller flere andre sprog (for ikke at tale om svensk og norsk).

At tiltrække fleste studerende er efterhånden noget, som universiteterne er meget optaget af. Det betyder især udenlandske studerende og i endnu højere grad *beta-lende* udenlandske studerende. Men hvad er det, der tiltrækker dem? Ét, som alle synes at være enige om, er, at det er muligheden for at få undervisning på engelsk. At læse på et universitet er at kunne deltage i undervisningen, hvilket kræver en endda høj grad af beherskelse af undervisnings-

sproget. Dansk kan ikke vælges som gymnasiefag i mange lande (dog i flere end, man ofte er klar over, fx i Frankrig og i Estland). Der findes heller ikke en næneværdig dansk-talende diaspora, der kunne levere dansk-talende udenlandske studerende (til sammenligning får spanske universiteter op til 30 % af deres udenlandske studerende fra det spansktalende Sydamerika, og i Hongkong kommer mange studerende fra den kantonesiske diaspora). Siden vi ved, at det i Danmark er engelsk, man har lært, når man har lært et fremmedsprog (i hvert fald i Danmark), og siden vi også ved, at engelsk er det eneste fremmedsprog, som tilstrækkelig mange universitetslærere tror, de kan undervise på, giver det sig selv, at vejen til at tiltrække udenlandske studerende er at tilbyde undervisning på engelsk, og kun på engelsk (og muligvis gerne på bekostning af undervisning på dansk).

Nok er det usandsynligt, at man går glip af mange danske studerende på denne måde, fordi de ikke kan gå andre steder hen (selv om de fleste senere stadigvæk skal arbejde på dansk, fx læger og dyrlæger). Men det er usikkert, om man virkelig tiltrækker flest studerende udefra på denne måde. De kan dårligt se nogen grund til at læse netop i Danmark, hvis undervisningen udbydes på præcis det samme sprog som alle andre steder. Særpræget forsvinder, og det, vi kan konkurrere på, er måske prisen (*Harvard ga mottomo takai*) og måske lavere sproglige adgangskrav. At dette i længden er selvødelæggende, burde stå klart.

At tiltrække de bedste undervisere og forskere er noget, der ikke kan være noget forkert i. Men hvordan måler man deres

kvalitet? Vi er efterhånden udstyret med ranglister af alle slags. De, der er uddannet fra et universitet, som står højt på listen og har publiceret i tidsskrifter, som er højt placeret, må være de bedste. Desværre ser det ud til, at der også her hersker en skævhed: Med enkelte undtagelser findes de højest placerede universiteter i engelsktalende lande (med undtagelse af ETH i Zürich), og det er stort set kun engelsksprogede tidsskrifter, der opnår en altafgørende høj *impact factor*, som beror på, hvor ofte en artikel er blevet citeret. Lærere, der ikke kan undervise på engelsk, og forskere, som af en eller anden grund ikke har publiceret tilstrækkeligt på engelsk (fx fordi de skriver om dansk litteratur), bliver på denne måde udgrænset og forsvinder fra konkurrencen. Om man på denne måde kan samle det bedst kvalificerede lærer- og forskerkorps eller bare det, der kan klare sig bedst på engelsk, er et stort spørgsmål.

Til sidst chancerne på arbejdsmarkedet. Hvis vores kandidater skal konkurrere med Harvards, ser det ud til, at de i deres kvalifikationer skal ligne Harvards kandidater mest muligt. Også det peger i retning af mere undervisning på engelsk, for hvordan skal de ellers kunne ligne en Harvardkandidat? Måske ligne, men konkurrere med? Tror vi for alvor, at vores kandidater i det store og hele kan blive lige så gode til engelsk som kandidater fra amerikanske, engelske eller australske universiteter? Vi glemmer til gengæld, at vi har en kvalifikation, som de amerikanske kandidater har svært ved at opfylde: Vi kan tingene også på

dansk, hvilket de ikke kan. Man konkurrerer vel bedst, hvis man kan *noget andet* end konkurrenten. En dansk student behersker ikke bare dansk, men forstår i det mindste yderligere to sprog, norsk og svensk, og mange af dem kan bruge ét sprog til, selv om nogle af dem ikke synes at have lært det i gymnasiet, men gennem udlandsophold. Og hvad skal de så bruge dansk og de andre sprog ud over engelsk til? Jamen, disse sprog *er* en konkurrencefaktor. I England har man oplevet, at det er svært at besætte topstillinger i engelske firmaers afdelinger i udlandet med egne medarbejdere – man skal ansætte lokale, fordi de kan klare sprogkravene, hvilket de engelske medarbejdere ofte ikke kan. I England satte man derfor allerede i 2002 en National Languages Strategy i gang, som skulle rette op på det. Så længe man ikke har opdaget problemet med den manglende internationale sproglige konkurrencedygtighed i USA, har vi et forspring, som vi skal bevare. Se dér har vi en konkurrencefaktor: vores mangfoldighed. I den internationale konkurrence burde det tælle mere, end at vi er næsten lige så gode til engelsk som dem, der er uddannet i et engelsksproget land – hvilket de fleste af

vores studerende hverken har en chance for at opnå eller har brug for.

Internationaliseringen, som den foregår nu, gør måske universiteterne mere internationale ved at tiltrække studerende fra flere lande, men den gør paradoksalt nok den enkelte studerende mindre internationalt orienteret. Engelsk bliver på denne måde ikke det andet fundament ved siden af dansk (hvilket det burde være), men kun den mindste fællesnævner. Alle andre sprog – herunder dansk – bliver nyttesløse, fordi de studerende fra alverdens lande har så forskellige sproglige forudsætninger, at man kun kan enes om ét sprog: engelsk. Og ofte ikke engang på et tilstrækkeligt højt niveau.

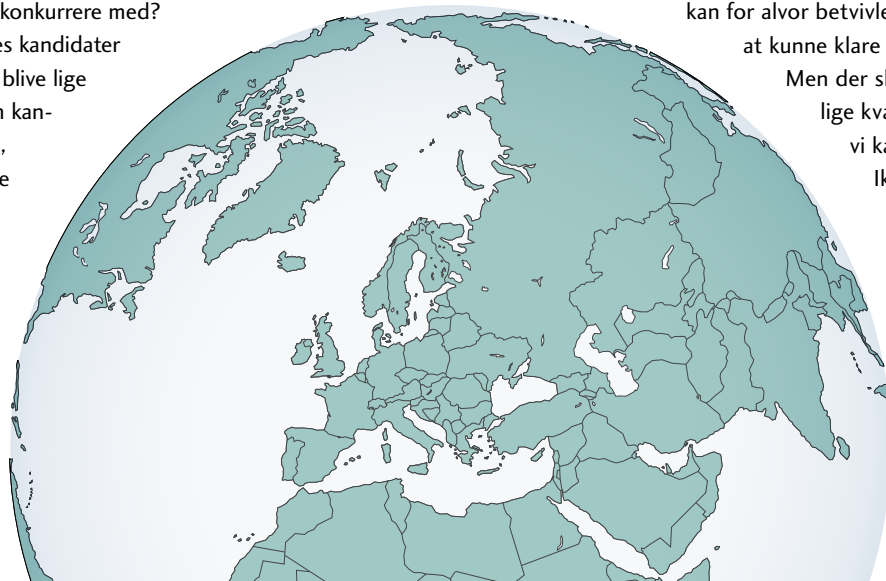
Forskellighed og mangfoldighed må være løsenet og løsningen, ikke ensformethed og ensretning. De, der hele tiden snakker om markedet og dets velsignelser, de, som tror, at globaliseringen har gjort alle gamle fjender til fredelige konkurrenter, forstår markedet meget skidt, når de tror, at den bedste måde at erobre det på er at fremstille præcist det produkt, som naboen fremstiller og hidtil har haft fremgang på at sælge.

Vi skal ikke plaske rundt i den gamle andedam. Vi skal ud i og til verden, og ingen kan for alvor betvivle, at det er en fordel

at kunne klare sig på og med engelsk.

Men der skal mange flere sproglige kvalifikationer til, for at vi kan klare os derude.

Ikke nødvendigvis de samme for alle. Men en bred vifte af kvalifikationer fordelt på så mange som muligt. Det er vores styrke.

“Evnens til at formidle stoffet på dansk kommer ikke af sig selv”.

Peter Harder, professor i engelsk, Københavns Universitet, i artiklen “Eksperter efterlyser strammere sprogpolitik”. (Berlingske Tidende, 13. marts 2009).

“Man bliver ikke pædagog for at være intellektuel. Det er den praktiske, pædagogiske tilgang til faget, der er tiltrækkende for de unge. Men den del af uddannelsen har stået stille”.

Allan Baumann, medlem af BUPL's forretningsudvalg, i artiklen “Man bliver ikke pædagog for at være intellektuel”. (Weekendavisen, 20. februar 2009).

“Den økonomiske krise burde få medlemsstaterne i EU til at erkende, at investeringer i forskning nu blot er endnu vigtigere”.

Lykke Friis, ph.d. og prorektor, Københavns Universitet, i artiklen “Spild ikke krisen”. (Børsen, 13. marts 2009).

“Forskning er båret af den enkelte forskers lyst og nysgerrighed. Ledelse på et universitet handler derfor i høj grad om at motivere højt begavede, selvledende individer. Det er kun i særtilfælde, at det er nødvendigt at instruere”.

Lars B. Goldschmidt, direktør i Dansk Industri, og Ove Kaj Pedersen, professor, Internationalt Center for Business and Politics, CBS, i debatinlægget “Universiteter: behov for mere magt til ledelsen”. (Politiken, 11. marts 2009).

“Hvis vi vil overleve og vokse, så har vi ikke råd til at lade være med at øge forskningsbudgettet også i 2009”.

Peter Høngaard Andersen, forskningsdirektør, Lundbeck, i artiklen “Krisen lægger forskningsbudget på køl”. (Børsen, 13. marts 2009).

“Jeg ved godt, at jeg kan lyde meget sort-hvid eller generaliserende, når jeg taler om, hvordan mænd og kvinder er, men hellere det end den totale relativisme, som vi så i 90'erne”.

Joan Ørting, sex- og parterapeut, brevkasseredaktør, tv-vært m.m., i interviewet “Jeg er åbenbart havnet i kassen med det lidt platte”. (Information, 13. marts 2009).

Hvis en forskers udsagn/konklusioner kan pålægges ham af institutionens ledelse, skrider hele ideen med at have selvstændige, uafhængige universiteter”.

Ralf Hemmingsen, rektor, Københavns Universitet, m.fl. universitetsrektorer i indlægget. “Rektorer: Vores vigtigste opgave er at være garanter for forskningsfriheden”. (Politiken, 13. marts 2009).

DM · Dansk Magisterforening

DM Leder inviterer til årsdag 2009

15. maj 2009 kl. 10-15

Som nyt initiativ introducerer vi en årsdag for ledere, som vi håber vil blive en tilbagevendende tradition.

Dagen har to formål. For det første er der en ledelsesfaglig del i form af to spændende oplæg af professor Per Nikolaj Bukh og professor Ole Fogh Kirkeby. Per Nikolaj Bukh vil give sit bud på, hvilken rolle forskellige former for motivation spiller i ledelse, og Ole Fogh Kirkeby viser et praktisk eksempel på ledelse gennem værdier i stedet for procedurer og regulativer. For det andet består dagen af en generalforsamling, hvor der skal vælges en ny bestyrelse.

Årsdagen er for alle medlemmer af DM, der arbejder med ledelse.

Dato: 15. maj 2009 kl. 10-15
Sted: Dansk Arkitektur Center
Strandgade 27B
1401 København K

Læs mere på www.dm.dk/kalender

Faktor 4

Leder: Krise eller ej?

side 42

Arbejdsmarkedsstyrelsen
sylter aktindsigt til DM

side 43

Information om andre
aktører er lukket land

side 43-44

Tænk tank om arbejdsløshed

side 44

Nye retningslinjer skubber
til bureaukratiet

side 47

Ny formand for HTDA

side 47

Krisen kræver drastiske ændringer

side 45-46

Krise eller ej?

Vi har en økonomisk krise af en art. Og så op-hører al enighed. Hvad er det for en slags krise i almindelighed, og hvad betyder det i særdeleshed for magisterstanden? Jeg vil i det følgende forsøge at besvare disse spørgsmål både på et generelt og mere teoretisk niveau såvel som konkret i forhold til vores målgruppe.

Lad os starte med at konstatere, at økonomiske kriser er en naturlig del af den (frie) markedsøkonomi. Der er altså ikke tale om et enkeltstående særtilfælde. Der er formodentlig også primært tale om en konjunkturkrise og kun sekundært om en strukturkrise, som er den klassiske måde at inddele økonomiske kriser på, ligesom der måske er tale om en række kriser, hvoraf finanskrisen nok er den alvorligste.

Der synes at være tre bud på dybden/alvorligheden i krisen, med hvert sit sæt af tilhørende interesserter:

1. Der er stort set ingen krise, blot lidt turbulens i overfladen.
2. Der er tale om en relativ alvorlig krise.
3. Der er tale om en krise lige så dyb som 1929, eller værre.

Man kan måske hævde, at regeringen primært hælder til 1 evt. 2, og oppositionen til 2 evt. 3. Dette spænder fra de frie markedsmechanismers løsninger, a la neoklassiske tiltag, til en mere eller mindre kendt Keynes-hest hentet frem fra stalden, a la blandingsøkonomi, idet vi nok må antage, at planøkonomien p.t. er gået af mode.

De typiske længder på høj- og lavkonjunktur har typisk været cyklusser på mellem to og syv år, hvor højkonjunkturerne i snit har varet ca. fem år, og lavkonjunkturerne i snit tre et halvt år.

Går vi tilbage til oliekrisen omkring 1973 plus/minus, har der været fem højkonjunkturer og fire lavkonjunkturer, samtidig med at udsvingene tilsyneladende er blevet mindre i styrke.

Bortset fra krisernes krise i 29, har vi siden 2. verdenskrig haft kriser i 52 under Koreakrigen, i 55 ved Suezkrisen, i 64, omkring den såkaldte helhedsløsning, i 73 ved oliekrisen, i 80 med energikrisen, i 86 med kartoffelkuren og den tilhørende skattereform, i 93 med toparbejdsløshed og 2001, hvor vi oplevede almindelig international afmatning. Jeg skal undlade at gå dybere ned i krisestatistikken, men der er da i det mindste tale om et tilbagevendende fænomen.

Krisen er med andre ord kommet for at blive og ikke blot opfundet til lejligheden. Hvad betyder så alt dette for DM i almindelighed, og sektor HTDA i særdeleshed? I bund og grund er det en variation over det gode gamle tema: Humanisterne kontra de andre. Når de røde tal myldrer frem på bundlinjen, vil "de skæve", humanisterne, så overleve? Eller skulle vi bare alle sammen være blevet ingeniører med HD (for dem kan man jo altid bruge?).

Med andre ord, Dansk Erhverv og Dansk Industri er kommet op til kriseeksamen. Hvem dumper, og hvem består? Var oplevelsesøkonomi, HR, personlig udvikling etc. blot varm luft og humanisterne pauseklovne i erhvervslivet, mens der var fede tider og højkonjunktur? Og nu hvor der er (relativ) lavkonjunktur, så er vi tilbage til baseline, hvor ingeniører og lignende er de sande helte på arbejdsmarkedet?

Netop der ligger krisens relevans for magistre!

Faktor4 er sektorblad for honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdssøgende medlemmer af DM. Bladet udkommer fire gange om året. Næste nummer udkommer 19. juni 2009.

Redaktionen: Henrik J. Møller, Jacob Worm Buhl, Ole Ryfelt Kentmark, Gert Allan Hansen, Vagn Jørgensen, Ulla Elsebeth Flensborg, Brian Hauris Sørensen, Malene Romme-Mølby.

Redaktionssekretær: Martin Ejlertsen

Forsidefoto: Anne Mette Welling

Arbejdsmarkedsstyrelsen sylter aktindsigt til DM

I mere end et år har en anmodning fra DM og HTDA om aktindsigt i andre aktører samlet støv på et kontor i Arbejdsmarkedsstyrelsen, og det er stærkt kritisabelt, mener mediejurist.

af Martin Ejlertsen – me@dm.dk

Hvilke metoder bruger andre aktører på at få ledige i beskæftigelse, og hvad tjener andre aktører på ledige? To centrale spørgsmål for ledige, når de skal vælge en anden aktør til at hjælpe dem i beskæftigelse. Men det er også to spørgsmål, som det i dag ikke er muligt at få svar på.

Derfor søgte DM's sektor HTDA aktindsigt i netop disse spørgsmål hos Arbejdsmarkedsstyrelsen tilbage i juli 2007. Arbejdsmarkedsstyrelsen afviste anmodningen samme efterår, men det klagede HTDA over, og den klage er blevet anerkendt af Beskæftigelsesministeriet, som i marts 2008 pålægger styrelsen at behandle sagen på ny. I dag, et år efter ministeriets anerkendte HTDA's klage, har hverken HTDA eller andre i DM's sekretariat hørt en lyd fra Arbejdsmarkedsstyrelsen, og det er stærkt kritisabelt, pointerer mediejurist og afdelingsforstander på Journalisthøjskolen Oluf Jørgensen.

“Arbejdsmarkedsstyrelsens aftaler er omfattet af offentlighedsloven, og styrelsens afslag på aktindsigt var i strid med offentlighedsloven. Styrelsen blev for et år siden underkendt af ministeriet. Det er derfor stærkt kritisabelt, at styrelsen ikke har ekspederet aktindsigten. Det er afgørende for den demokratiske kontrol, at myndigheder respekterer offentlighedens ret til indsigt”, siger Oluf Jørgensen

I Arbejdsmarkedsstyrelsen beklager kontorchef Stig Martin Nørgaard den lange sagsbehandlingstid.

“Det er en meget kompliceret sag af princip karakter, men et år er for lang tid, og jeg vil beklage, at der er gået så lang tid. Vi vil nu sende DM et brev, hvor vi gør opmærksom på, hvor sagen står i dag, og sørge for, at vi træffer en afgørelse på anmodningen om aktindsigt hurtigst muligt”, siger Stig Martin Nørgaard.

Sag skal gå om

I Beskæftigelsesministeriet mener man ikke, at Arbejdsmarkedsstyrelsen har været tilstrækkelig opmærksom på indholdet i bestemmelserne i lovgivningen, da Arbejdsmarkedsstyrelsen afviste aktindsigten. Begrundelsen er, at det ikke fremgår af styrelsens afgørelse, at man har

været opmærksom på pligten til at udlevere de oplysninger, som ikke efter en konkret vurdering kan undtages fra aktindsigt.

“Man kan godt undtage dokumenter og oplysninger i en sag fra aktindsigt. Men der er en pligt til at foretage en helt konkret vurdering. Der er en udtrykkelig bestemmelse om, at de oplysninger, der ikke kan undtages, skal udleveres. Denne bestemmelse har Arbejdsmarkedsstyrelsen ikke været tilstrækkelig opmærksom på i den konkrete sag, og derfor skal den gå om”, siger Karin Hoffmann-Hansen, som er chefkonsulent i Beskæftigelsesministeriets juridiske center.

Medlem i HTDA's sektorbestyrelse Susanne Flydtkjær understreger aktindsigtens vigtighed, for gives den, kan DM-medlemmer få et klart billede af, hvad en anden aktør tjener på ledige.

“Der er et klart økonomisk incitament fra anden aktør til at bruge billigst mulige redskaber i beskæftigelsesindsatsen – eksempelvis praktik, som er gratis. Medlemmerne skal have at vide, hvad der er råd til, når der aktiveres”, siger Susanne Flydtkjær.

Information om andre aktører er lukket land

Arbejdsmarkedsstyrelsen vil ikke udlevere information om andre aktørers priser og metoder for at få ledige i arbejde, da det “forringer konkurrencen”. Men det forringer også muligheden for ledige til overhovedet at vælge, påpeger medlem i HTDA's bestyrelse.

af Martin Ejlertsen – me@dm.dk

Tusinder af danskere mister for tiden deres arbejde. Dermed kommer de private jobformidlere igen særligt i fokus, for det er dem, der overtager kontaktførelse med ledige fra jobcentrene, når jobcentrene udbyder indsats-

sen med de ledige. Men disse andre aktørers beskæftigelsesindsats har tidligere vagt undren og mistanke.

Faktor4 har tidligere afsløret, hvordan der er op til 250 procent i prisforskel mellem, hvad de enkelte private jobformidlere modtager fra det offentlige for at have ledige i kontaktførelse. Den forskel må ifølge medlem i HTDA's sektorbestyrelse Susanne Flydtkjær nægtelig spille ind på kvaliteten i den enkelte aktørs indsats med at få den ledige i beskæftigelse. Men ifølge hende er det ikke kun prisen, der er det vigtigste. Det er derimod det problem, at man presser ledige til at vælge en anden aktør uden et ordentligt grundlag at vælge ud fra. For spørger man som

ledig en privat aktør om, hvilken indsats de kan tilbyde, får man ifølge Susanne Flydtkjær sjældent anden hjælp end fra et fakatark, hvor der står, at anden aktør udbyder temadage om eksempelvis uopfordrede ansøgninger og kompetenceafklaring.

> ”Det er slet ikke nok at kunne vælge ud fra, for det er typisk elementer, som alle de andre aktører oplister. Vi vil vide, hvilket menneskesyn, værdier og pædagogisk metoder der danner baggrund for arbejdet med at hjælpe ledige nærmere på arbejdsmarkedet, for det er jo afgørende for ledige at vide, når de skal vælge en anden aktør”, siger Susanne Flydtkjær.

Spørgsmål om konkurrence

Hun søgte sammen med DM og HTDA's sektorbestyrelse i juli 2007 om aktindsigt i de 18 andre aktører, som Arbejdsmarkedsstyrelsen i 2007 indgik rammeaftaler med. Aftalerne rækker frem til februar 2011. Anmodningen om aktindsigt afviste Arbejdsmarkedsstyrelsen nogle måneder senere samme år, men den afvisning blev underkendt af Beskæftigelsesministeriet i marts 2008, og den fornyede behandling af anmodningen om aktindsigt

i Arbejdsmarkedsstyrelsen til HTDA har nu været mere end et år.

Kontorchef i Arbejdsmarkedsstyrelsen Stig Martin Nørgaard forklarer, at man ikke har villet offentliggøre andre aktørers priser på og metoder for at få ledige i arbejde af hensyn til de enkelte jobformidlers konkurrencevilkår.

”Vi kan ikke bare udlevere materiale herom. For at sikre ledige viden om indsats og resultater hos andre aktører har vi stillet krav om, at aktørerne skal lave hjemmesider, hvor den ledige kan orientere sig. De enkelte aktørers

resultater med beskæftigelsesindsatsen bliver desuden offentliggjort løbende på jobindsats.dk”, siger Stig Martin Nørgaard.

Men det er ifølge Susanne Flydtkjær slet ikke tilstrækkeligt, for den manglende indsigt i andre aktørers metoder og priser gør ifølge hende, at ledige skal vælge en anden aktør på ufyldstgørende grundlag.

”Hvis man ikke ved, hvad man vælger imel-

Andre aktører

- Der er lavet rammeaftaler med 18 andre aktører, som skal hjælpe jobcentrene i kommunerne med at give ledige en skræddersyet indsats, så de kommer hurtigere i job.
- Arbejdsmarkedsstyrelsen vil ikke udlevere oplysninger om andre aktørers metoder i beskæftigelsesindsatsen, og hvad de modtager fra det offentlige for et kontaktførelse per ledig.
- Der findes ifølge Arbejdsmarkedsstyrelsen ingen ”detailkrav” til, hvad andre aktører skal oplyse om deres beskæftigelsesindsats på deres hjemmesider.

lem, og hvad forskellen mellem de enkelte aktører er, og hvad de har budt ind med, så har man ikke et reelt valg”, siger hun.

Tænk tank om arbejdsløshed

Der var fokus på kreative og utraditionelle idéer til bekæmpelse af krisen og arbejdsløsheden, da en tænketank blev skabt i DM.

af Malene Romme-Mølby mrm@dm.dk

”Det særlige ved vores forening er jo, at vi har en hel del kloge hoveder, som burde kunne levere nogle nye bud på, hvordan vi kommer videre i krisen. Det kræver bare, at vi sætter os ned og er kreative og finder anderledes løsninger”, siger Henrik J. Møller, formand for DM's sektor for honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdssøgende (HTDA). Derfor tog sektorens bestyrelse i februar initiativ til en brainstormings-tænketank, hvor man skulle finde idéer til bekæmpelse af krisen og arbejdsløsheden. Dagen bød på inspiration fra professor Per Kongshøj Madsen, leder for Center for Arbejdsmarkedsforskning (CARMA) på Aalborg Universitet, hvorefter deltagerne i grupper arbejdede med forskellige løsningsmodeller på krisen.

”Krisen er jo en god chance for at ændre nogle ting, men desværre tænker nogle økonomer kun i markedsøkonomi og vækst. Vi kan jo se, at deres løsninger kun holder i fire år, og

så er de for kortsigtede. Jeg tror, at vi skal organisere os på en helt anden måde”, siger Henrik J. Møller.

Fleere grupper arbejder videre med ideerne fra mødet, og inden sommerferien vil HTDA

arrangere endnu en runde af tænketanken. Mødet vil være åbent for nye og tidligere deltagere, og så vil man forsøge at videreudvikle ideerne, så der vil være brugbare forslag til politikere og andre opinionsdannere.

Motivationscentre

En gruppe foreslog, at staten finansierer regionale centre, som består af blandede faggrupper, der yder konsulentbistand til forskellige virksomheder, institutioner med henblik på at opgradere og kvalificere arbejdsforhold, innovation, idéudvikling, miljørigtige løsninger og at fremme kultur og kreative job.

Jobbyttebørs

Mange kører langt hver dag for at komme til arbejde. Derfor foreslog en gruppe, at myndighederne etablerer et center, hvor man kan lægge billet ind på og bytte til et job i det område, hvor man bor. Ud over at det vil være en forbedring af arbejdstagers dagligdag, så vil det også nedsætte CO₂-forbruget.

Fleere løsninger til bekæmpelse af arbejdsløsheden

Jobdeling, afskaffelse af overarbejde, nedsættelse af arbejdstiden, nye offentlige projekter, eksport af velfærdsløsninger, flere deltidsjob, målrettet iværksætterstøtte, genoplivning af solidaritetsfølelsen ...

Krisen kræver drastiske ændringer

Politikerne skal vågne op, hvis krisen ikke skal få for store konsekvenser, mener økonom. Han foreslår flere milliarder i vækstpakke, modernisering af dagpengesystemet og et opgør med bureaukratiet i jobcentrene.

af Malene Romme-Mølby – mrm@dm.dk foto Anne Mette Welling

Krisen kradser, og ledigheden stiger. Men fremtiden ser både lys og dyster ud for akademikerne, hvis man spørger Per Kongshøj Madsen, professor og leder for Center for Arbejdsmarkedsforskning på Aalborg Universitet. De forskellige udsigter skyldes, at der er stor forskel på, om man er ansat i den private eller den offentlige sektor.

“Der kan godt blive gyldne tider for universitetsansatte og andre grupper inden for undervisning og plejesektoren, for der er en skæv aldersfordeling med rigtig mange ansatte på mere end 50 år. Når de løbende går på pension, så vil man opleve en jobåbning for den del af den akademiske verden”, siger han.

Derimod frygter Per Kongshøj Madsen for akademikere, der er privatansat, især, hvis de er i bygge og anlæg eller finanssektoren.

“Akademikerne er måske ikke helt blevet ramt endnu, fordi de har andre ansættelsesvilkår med for eksempel længere opsigelse. Men turen kommer desværre også til dem, hvis der ikke snart bliver gjort noget drastisk”, advarer Per Kongshøj Madsen. >

Man bør skære ned på bureaukratiet i jobcentrene, mener Per Kongshøj Madsen, professor og leder for Center for Arbejdsmarkedsforskning på Aalborg Universitet. "Jeg tror ikke, at kvaliteten af indsatsen vil blive ringere af den grund", siger han.

> Han forudser, at også andre brancher vil blive ramt, som følge af at det går dårligt. Det vil for eksempel være konsulenter og kursusbranchen.

"Vi har en minierfaring om lignende tilstande fra 2003-2004, hvor der var en mindre lavkonjunktur. Konsulenter og kursusudbydere oplevede pludselig, at det gik tungere med efterspørgslen", fortæller han.

Efter en periode, hvor der har været brug for al arbejdskraft, og højkonjunktoren på den måde har virket integrerende for lidt svagere grupper, så forudser han, at de nok vil få det sværere på arbejdsmarkedet nu. En anden gruppe, som også vil stå dårligt i krisen, vil være den gruppe, der ikke er medlem af en a-kasse.

"De tror måske, at kommunen vil hjælpe dem i form af kontanthjælp, men de har bare glemt en detalje; at de først selv skal have brugt rub og stub. Der kan snildt være 300.000 danskere, der ikke har et sikkerhedsnet i form af en a-kasse", siger Per Kongshøj Madsen.

Selvom han i øjeblikket oplever lidt af en konkurrencetilstand mellem økonomerne om at komme med den værste prognose, så er han også nødt til at hyle med på det nedslående kor. "Det er forbløffende, hvor hurtigt det går den forkerte vej. Der er ikke mange, der vil være overrasket, hvis vi når et ledighedstal på 100.000, inden 2009 er omme, og måske endda 200.000 ledige i 2010, så der skal handles hurtigt", siger han.

Det er politikerne, der ifølge Per Kongshøj Madsen skal handle hurtigt, hvis effekten skal kunne mærkes i nærmeste fremtid.

"Forårspakke 2.0 er simpelthen for uambitiøs, for den kan kun skaffe nogle få tusindt job. Der skal betydeligt flere milliarder på bordet, hvis det skal nytte noget", anslår Per Kongshøj Madsen.

Som økonom vurderer han, at der er to metoder til at afhjælpe krisens eftervirkninger: En vækstpakke, hvor der fokuseres på at sætte gang i offentlige investeringer eller skattelettelser.

"Jeg hælder mest til, at man satser på at sætte gang i de offentlige investeringer, fordi det giver danske arbejdspladser og behov for danske materialer. Skattelettelser er jo lidt mere problematiske, fordi de skal virke indirekte. Man ved jo ikke med sikkerhed, om folk bliver så skræmte af krisen, at de sætter pengene i banken og derved ikke bidrager til vækst i økonomien, som man har brug for", forklarer Per Kongshøj Madsen.

Men politikerne er også nødt til at forholde sig til det faktum, at der kommer flere ledige, og finde løsninger, så de lediges kompetencer ikke går til spilde.

"Det kræver en aktiv og fremadrettet arbejdsmarkedspolitik, der skal sørge for, at de ledige får brugbar og seriøs efteruddannelse, så de er klar til at tage over, når det går bedre igen", siger han.

Per Kongshøj Madsen ser også flere tegn på,

Forårspakke 2.0 er simpelthen for uambitiøs, for den kan kun skaffe nogle få tusinde job. Der skal betydeligt flere milliarder på bordet, hvis det skal nytte noget"

Per Kongshøj Madsen

at dagpengesystemet trænger til en modernisering.

"Det er ikke, hvad det tidligere har været, og dækker ingenting for folk med mellemindkomster. Måske er det også derfor, at der er færre medlemmer i en a-kasse", siger han.

Per Kongshøj Madsen oplever også et bureaukrati omkring jobcentrene, der stammer fra et politisk ønske om at lave en tæt overvågning af centrene.

"Jobcentrene er jo bebyrdet med at sætte streger og tælle op for alt, hvad de gør, og det kunne man med fordel kigge på. Så kunne man bruge noget mere tid på de ledige og mindre tid på at udfylde skemaer. Jeg tror ikke, at kvaliteten af indsatsen vil blive ringere af den grund", siger Per Kongshøj Madsen.

Nye retningslinjer skubber til bureaukratiet

Magistrenes A-kasse glæder sig til at skru ned for kontrollen af de arbejdsledige til fordel for en bedre vejledning og støtte. HTDA frygter, at det bliver en dyrere løsning for medlemmerne.

af Malene Romme-Mølby mrm@dm.dk

“Det er en sejr for medlemmerne og a-kasserne, at de nye retningslinjer for de lediges jobsøgning erstatter det rigide krav om fire jobansøgninger om ugen. Nu kan vi i a-kasserne koncentrere os mere om vores primære funktion, nemlig at rådgive medlemmerne”, siger Frederik Dehlholm, formand for Magistrenes A-kasse (MA).

I februar blev repræsentanter fra Arbejdsdirektoratet og A-kassernes Samvirke enige om nye retningslinjer for lediges jobsøgning, og midt i marts måned kunne Magistrenes A-kasse sende de første mødeindkaldelser ud til arbejdsledige medlemmer. Tidligere indeholdt det første møde vejledning, godkendelse af C.V. og rådighedsvurdering, men med de nye retningslinjer skubbes rådighedsvurderingen til to måneder efter det første møde.

“Det var barsk tidligere for de arbejdsledige, at vi var pålagt at tage den ubehagelige rådighedsvurdering så tidligt, så vi er glade for, at vi kan udsætte den. Nu slipper vi for mistænkeliggørelsen af arbejdsløse ved første møde, og vi kan prioritere at vejlede og ikke at kontrollere”, fortæller Frederik Dehlholm. Dermed lægger retningslinjerne op til en mere saglig vurdering af de ledige i stedet for den mekaniske og bureaukratiske vurdering, som kravet om de fire jobansøgninger ansporede til. Det er også vigtigt, at vurderingen er objektiv og hensynsfuld, mener Frederik Dehlholm.

Møder efter medlemmers behov

I DM's sektor for honorar- og timeløn-

nede, deltidsansatte og arbejdssøgende (HTDA) er man også tilfreds med, at kravet om de fire jobansøgninger om ugen er faldet bort, men så stopper jublen også.

“Problemet er, at man godt kan frygte, at de nye retningslinjer medfører mere bureaukrati. Det vil koste arbejdstimer og kan derved blive en tung økonomisk byrde for MA, som så rammer medlemmerne i sidste ende”, siger Henrik J. Møller, fungerende formand for bestyrelsen i HTDA.

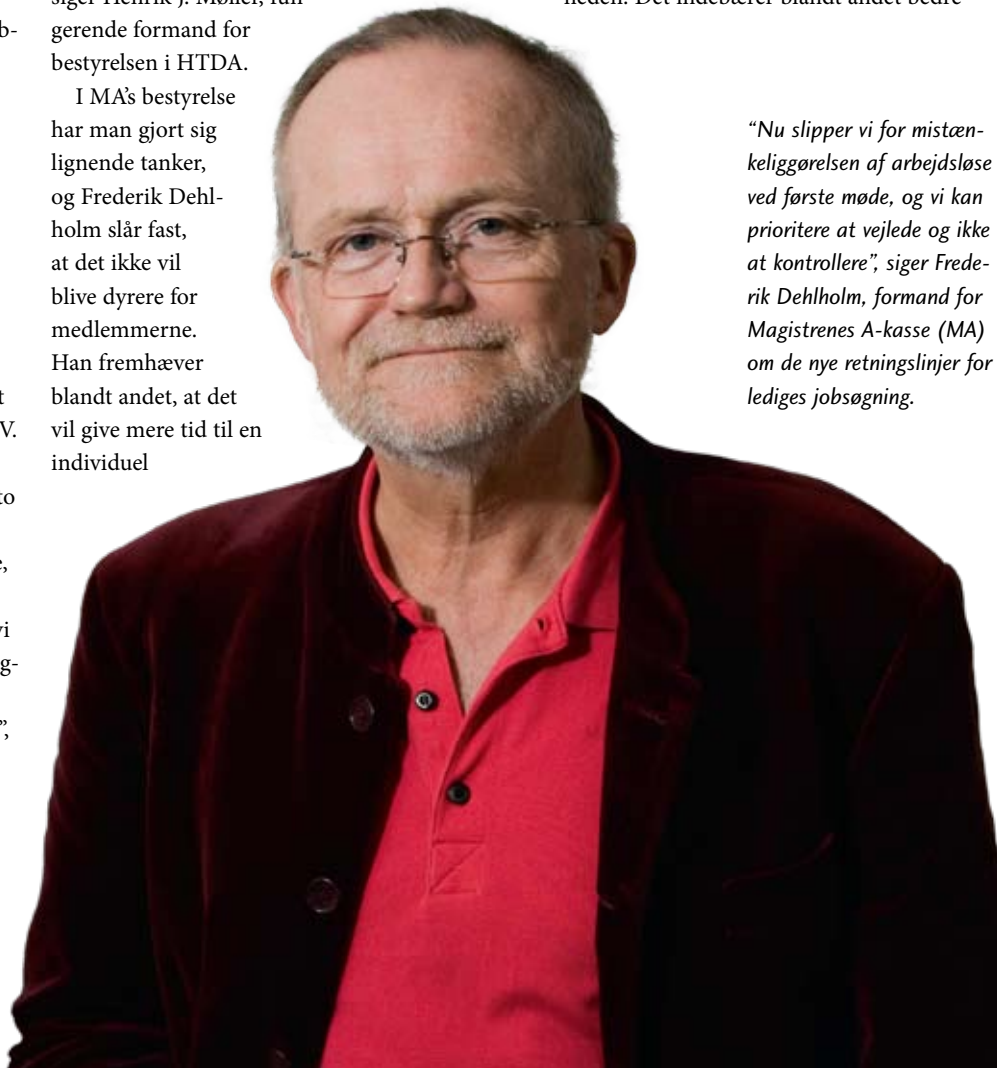
I MA's bestyrelse har man gjort sig lignende tanker, og Frederik Dehlholm slår fast, at det ikke vil blive dyrere for medlemmerne. Han fremhæver blandt andet, at det vil give mere tid til en individuel

vejledning, når rådighedsvurdering er fjernet fra det første møde.

“Medlemmerne er også med til at bestemme, hvor længe de vil sidde og høre på os til mødet. Det kan gøres efter behov”, vurderer han.

MA planlægger ikke at ansætte flere medarbejdere, men bestyrelsen har netop vedtaget pejlemærker for at rationalisere arbejdsgangen og hæve arbejdskvaliteten og medlemstilfredsheden. Det indebærer blandt andet bedre

“Nu slipper vi for mistænkeliggørelsen af arbejdsløse ved første møde, og vi kan prioritere at vejlede og ikke at kontrollere”, siger Frederik Dehlholm, formand for Magistrenes A-kasse (MA) om de nye retningslinjer for lediges jobsøgning.

Hvis man bliver ledig, skal man modtage:

Orientering. Inden for de første fire uger skal den ledige orienteres om de krav, der stilles til at være aktivt jobsøgende. Kravene er, at jobsøgningen skal være seriøs og realistisk, og at den ledige skal søge uden for eget fagområde, hvis der ikke er tilstrækkeligt mange job inden for eget fagområde.

Vejledningssamtale hos A-kassen. Senest efter fire ugers ledighed. Der skal udarbejdes en individuel jobplan, hvor der gøres rede for den lediges fagområder, og hvilke job der søges og i hvilket geografisk område. Der skal også stå, hvor man leder efter job, og eventuelt hvordan man vil bruge netværk til at

finde de uopslåede job. Desuden skal man også angive to job, som man vil søge i fremtiden. Den arbejdsledige skal desuden medbringe eksempler på jobansøgninger.

Rådighedssamtale hos A-kassen. Holdes hver tredje måned. Rådighedsvurderingen tager

udgangspunkt i den jobplan, der blev lavet ved første møde. Der skal igen medbringes eksempler på jobansøgninger, så A-kassen kan vurdere, om jobansøgningen er seriøs. Jobplanen skal desuden revideres og indeholde forventninger til den fremtidige jobsøgning.

> it-løsninger og en gennemgang af arbejdsgange i sekretariatet. Magistrenes A-kasse har også gennemgået alle standardbeskrivelser for at sikre, at de er forståelige og i en ordentlig tone.

“Vi skal jo ikke glemme, at vi er en servicefunktion, der desværre er pålagt kontrolfunktionen også. Derfor har vi i sekretariatet arbejdet på, at alle ansatte ser på tingene fra medlemmernes synspunkt og ikke med sekretariatets eller bureaukatiets øjne”, fortæller Frederik Dehlholm.

Henrik J. Møller fra HTDA synes, at det er spild af tid og penge, at alle arbejdsledige er

tvunget til at følge alle retningslinjerne, i stedet for at det er et tilbud.

“De ledige har jo vidt forskellige behov. Jeg ved, at der blandt vores medlemmer er mange gamle rotter, der er helt bevidste om deres egne kompetencer, og som kan skrive en ordentlig ansøgning. Mange magistre får også i højere grad job gennem netværk end ansøgninger. Så er det jo spild af tid, at man partout skal lave jobplan for dem”, siger han.

“Nu hvor krisen kradser, og ledigheden eksploderer, og det bliver sværere at finde et job, så burde man faktisk fjerne al kontrol og tvang

af de arbejdsledige. For det er min erfaring, at stort set alle ønsker et job. Det lille mindretal, der har en lidt skæv holdning til at arbejde, er alligevel ikke på dagpenge, men på kontant-hjælp”, siger Henrik J. Møller.

Ny formand for HTDA

af Malene Romme-Mølby – mrm@dm.dk

Mogens Leo Hansen er fratrukket som formand for DM's sektor for honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdssøgende (HTDA). Indtil der er valgt en ny formand, vil næstformand Henrik J. Møller fungere som formand.

Henrik J. Møller har flere års erfaring med bestyrelsesarbejde både for DM, MA og SF. Han er cand.mag i historie og dansk og har været ansat ved projekter på Museum Sønderjylland, Rigsarkivet og Landsarkivet for Sønderjylland.

“Mit mål med arbejdet i sektoren er at udvikle sektorens arbejdsmarkedspolitik og finde løsninger på de ledige magistres forskellige problemer med ledighed, mistænkeliggørelse og kontrol. Jeg ønsker også at få mere fokus på magistrenes op- og omkvalificering”, siger Henrik J. Møller.

Rådgivning til medlemmer

Har du spørgsmål om ledighed, dagpengeregler, andre aktører, aktivering, efteruddannelse mm., så kan du ringe til DM's konsulenter på forhandlingsområdet.

- Konsulenterne har telefonvagt dagligt fra mandag til torsdag fra kl. 10-16 og fredag kl. 10-15.
- Telefon til konsulenter: 38 15 66 00.
- I øvrigt henvises til Magistrenes A-kasse (MA) på telefon: 70 20 39 71

Få besked om medlemsaktiviteter

Vil du gå glip af spændende medlemsaktiviteter? – Nej, vel?

Hvis du endnu ikke har meldt din e-mail-adresse ind til Dansk Magisterforening, så gør det nu på dm@dm.dk. Det er her, DM HTDA sender særlig opreklamering, remindere om events og andre spændende ting til medlemmerne.

Workshopper for ledige

På workshopperne kan du bruge pc, internet m.v. til jobsøgningen og mødes med andre jobsøgende.

Workshop i København

Nimbusparken

Nimbusparken 16

2000 Frederiksberg

Du kan få en nøgle til lokalerne i receptionen hos Dansk Magisterforening (samme adresse).

Workshop i Odense

Slotsgade 21 B, 4. sal

5000 Odense C

Nøgle udleveres mod disposition hos MA (samme adresse).

Workshop i Århus

Vestgården - Vesterbro Torv 1-3, 7. sal

8000 Århus C

Workshop i Ålborg

Aktivitetshuset

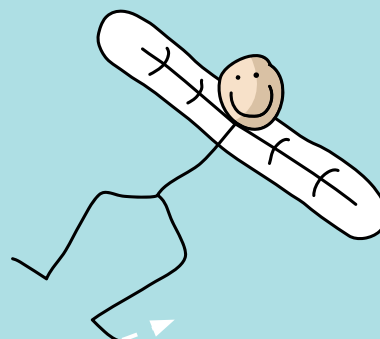
Østerågade 19. 3. sal

9000 Ålborg

Åbent hverdage 8.30-15.00. Du kan få en nøgle, så du har adgang hele døgnet.

Vidste du det?

Køb flybilletten med dit MasterCard, så er du bedre sikret, hvis flyselskabet går konkurs.

Opret dit MasterCard gratis i dag på www.dmbank.dk eller ring 3378 1952

DM har sørget for ekstra gode vilkår og masser af fordele til deres medlemmer gennem et unikt samarbejde med Lån & Spar Bank.

DM Bank

NEKROLOG

Keld Friborg – in memoriam

Tidligere seminarielektor Keld Friborg døde sidst i februar af en meget sjælden sygdom, som han havde pådraget sig gennem arbejdet i formning/billedkunst, hvor han en tid var i ubeskyttet kontakt med asbest. Arbejdet blev i mere end én forstand hans skæbne.

Keld var bestyrelsesmedlem i DMS (seminarielærerne i DM) i 10-året fra 1994, et 10-år, hvor seminarieverdenen blev udsat for en række grundlæggende rystelser, hvoraf vi endnu ikke har erfaret konsekvenserne af efterskælvet. Fællesnævneren i omlægningerne handlede – og handler – om, at Undervisningsministeriet under dække af et decentraliserings blændværk gradvis blev tømt for sit pædagogiske ansvar. Den afgørende del blev overladt til Finansministeriet, som sendte det videre ud på markedet under såkaldt taxameterstyring. Den resterende del blev overladt til lokal selvforvaltning, der i disse år undertiden eskalerede til lokal skalten og valten.

Under disse strukturomlægninger kæmpede DMS, undertiden nærmest desperat og uden andre interessenter, for at sikre læreruddannelsens kvalitet. Keld påtog sig sin del af opgaverne, hele tiden insisterende på fagligheden. I en årrække var han således formand for den faglige forening for billedkunst. Da ministeriet fandt det passende at give afkald på censuren, blev han censorformand for billedkunst samtidig med sit engagement i DMS.

Under alle omlægninger og rystelser var Keld den, der bevarede roen og fastholdt fokus på faglighed og medarbejderindflydelse. Ofte med en vågen opmærksomhed over for detaljer, som ministeriet havde taget mindre alvorligt eller bevidst var helt kørt uden om. Og ikke mindst med sin rolige humor. Egenskaber, der var højt skattede i en bestyrelse i de år, hvor den oven i alt det andet skulle lære at rumme to kulturer i samme organisation, lærerseminariernes og pædagogseminariernes. Og egenskaber, der ikke mindst kom til udfoldelse i DMS' forretningsudvalg.

Gennem sit virke gjorde han langt mere end sin pligt for at sikre retten for alle.

Keld havde sin første tid på seminariet i Tønder, inden det blev sluttet sammen med Haderslev Statsseminarium, hvor han arbejdede, til sygdommen tvang ham til at stoppe i 2008. I Tønderfestivalen engagerede Keld sig fuldt ud i både organisation og frivillige opgaver, men typisk for Keld fandt han konstruktive løsninger på begge opgaver, når festival og vigtige bestyrelsesmøder i DMS kolliderede. Keld blev kun 63 år. Han vil blive husket med varme og taknemmelighed af mange tidligere og nuværende DM-medlemmer. Som kollega – og som menneske.

Klaus Kaae, tidligere formand for seminarielærerne i DM

Nyt om navne

Har du fået nyt job? Er du blevet udnævnt til noget? Har du fået et legat? En pris? Har du jubilæum? Fylder du rundt?

Skriv til Nyt om navne, hvis det er noget, du vil indvi dine DM-kolleger og omverdenen i. Send meget gerne et foto med.

I hvert nummer af Magisterbladet portrætterer vi desuden et DM-medlem, der har fået nyt job (se næste side). Det gør vi for at fortælle om, hvorfor man skifter job, hvordan det er at få et nyt job, hvilke planer man har med sin karriere osv. Måske kan det inspirere nogle af dine kolleger til at gå andre og nye veje.

Send en mail til magisterbladet@dm.dk.

HÖGSKOLAN KRISTIANSTAD

Master i uddannelsesforskning

Gå et trin op ad karrierestigen – få en master i uddannelsesforskning

Högskolan Kristianstad tilbyder et masterprogram i uddannelsesforskning for erhvervsaktive lærere.

Uddannelsen udbydes på deltid.

Læs mere på:
www.hkr.se/masterutbildningsvetenskap

Ebbe Dal Søndergaard, 42 år

Fra HR-konsulent i Esbjerg Kommune til headhuntermvirksomheden People IT i Kolding. Virksomheden rekrutterer folk til it-stillinger i større virksomheder og offentlige organisationer inden for områderne teknik, ledelse og projektledelse.

Karriere:

Informationskonsulent i JH Schultz' kursusafdeling. Afdelingsleder i kursusafdelingen på Esbjerg Handelsskole 1997-2002, it-konsulent i Ribe Amt 2002-2007, HR-konsulent i Esbjerg Kommune 2007-2009.

Uddannelse:

Cand.mag. i informationsvidenskab og medievidenskab fra Aarhus Universitet i 1994.

Supplerende uddannelser i coaching, proceskonsultation, webdesign og projektledelse.

Hvorfor var jobbet som headhunter attraktivt for dig?

Egentlig var det ikke noget, jeg selv fandt på. Jeg blev kontaktet, fordi People IT så mit cv, som jeg havde lagt ud på nettet. Da vi fik talt sammen, kunne jeg se, at jobbet gav mig gode muligheder for at kunne bruge alle mine hidtidige

arbejdserfaringer inden for både HR og it i en og samme stilling.

Hvordan ser hverdagen ud for en headhunter?

Jeg bruger en del tid på salg, på markedsføring og ikke mindst på at finde de rette profiler i netværket, i jobdatabaser på net-

tet – hvor jeg også selv blev fundet

– og via annoncering, også på nettet. Da jeg har en baggrund i den offentlige

sektor, koncentrerer jeg mig desuden om at dyrke og opdyrke nye kontakter der og overbevise ikke mindst kommunerne om, at vi er en uundværlig samarbejdspartner, når de skal rekruttere til it-stillinger.

Hvorfor tage springet fra det nogenlunde sikre til en mere usikker stilling som provisionslønnemid i en finanskrisetid?

Dels tiltaler det mig at være med til at bygge noget helt nyt op fra bunden, dels tror jeg, at der er masser af muligheder for en virksomhed som vores, også i en tid med finanskrise. Jeg oplever, at fx de offentlige organisationer har meget fokus på rationel anvendelse af it, den gode sagsbehandling osv. I den sammenhæng bliver det endnu mere vigtigt at matche den helt rette person med det helt rigtige job.

Hvilke succeskriterier har du for det nye job?

Det er nemt at sande til, hvis man ikke prøver noget nyt. Jeg har været mange år i en offentlig, politisk styret organisation, hvor man ofte bliver målt på nogle lidt utydelige parametre, og hvor vinden kan skifte retning fra den ene dag til den næste. Her gennemfører jeg et salg og får et klap på skulderen. Vi skal levere resultater og bliver målt på nogle meget kontante succesparametre. Det stresser mig på den gode måde.

jobsektion

Stillinger

Forbered dig, inden du går til jobsamtale og siger ja til dit nye job

Løn og ansættelsesvilkår kan være meget forskellige fra område til område og fra stilling til stilling. Kontakt derfor altid DM

for at få råd og vejledning, inden du går til jobsamtale, og inden du siger ja til jobbet.

Husk også, at DM tilbyder karriererådgivning og feedback på ansøgning og CV.

Find råd, vejledning, lønstatistikker, kontaktoplysninger og meget mere på DM's hjemmeside www.dm.dk.

Foto: STEFAN KAI NIELSEN

SORTERET MAGASINPOST ID-nr. 41032:

Al henvendelse; DM, magisterbladet@dm.dk, Tlf: 38 15 66 00

wfrowin

Er atomkraft i virkeligheden den grønneste energi?

SMS TILBUD TIL 1241
PRØV
4 UGER
GRATIS

Den mest nysgerrige

Man ka' da ikke sige andet end "NEJ TAK" til atomkraft, vel? Eller er der ny viden og globale problemstillinger, som sætter spørgsmålstejn ved det allerede vedtagne? Svaret er næppe helt enkelt, men heldigvis er der én avis, der siger "nej tak" til politisk korrekt forudsigelighed. Glæd dig til et Information, der undrende, borende, begavet og vittigt forfølger store og små paradokser. Lige nu kan du prøve den mest nysgerrige - gratis i 4 uger.

Store Kongensgade 40 C

Ja tak, jeg vil gerne bestille et gratis abonnement

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. / By: _____

Telefon: _____

E-mail: _____

Jeg er studerende

Information

Send kuponen, ring 70 10 19 30 eller besøg information.dk/4ugergratis

Information udkommer mandag - lørdag. Tilbuddet gælder til 10.04.2009 og gælder kun husstande, der ikke har abonneret de seneste 12 måneder. Prøvetilbuddet er gratis og uforpligtende. Avisen stopper automatisk efter de 4 uger. Ved levering til udlandet opkræves porto. Sms koster almindelig sms-takst.

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Information
+++ 10383 +++
0893 Sjælland USF B

MAGISTER